

karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

XEBAT

ji bo rizgariya Kurdistan

Kürdistan — Ekim — 1979, sayı: 6

www.arsivakurdi.org

karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

XEBAT

ji bo rizgariya Kurdistan

Kürdistan — Ekim — 1979, sayı: 6

www.arsivakurdi.org

Örgütlenme Üzerine

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

Örgütlenme Üzerine

Bugün Kürdistanlı devrimciler ile Türkiyeli devrimciler arasında en çok tartışılan ve gündemde olan konular, Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı, sömürge ise bağımsız örgütlenmenin mi, yoksa Türkiye devrimci güçleriyle birlikte örgütlenmenin mi doğru Marksist-Leninist çözüm tarzı olduğu tartışmasıdır.

4 Örgütlenme Üzerine

Bu konuda gerek Türkiye solunda, gerekse Kürdistan solunda bir hayli yazıldı, çizildi. Hemen her gurup, her siyaset, kendilerine parti diyen ve kendilerini birer parti görmeye başlayanlar bu konuda görüşlerini uzun uzadıya belirtmişlerdir. Bütün bu görüşleri kabullenmek tabii ki doğru değildir. Ancak gerek Türkiye solunda, gerekse Kürdistan solunda alabildiğine bir teori karmaşası vardır. Öyle ki, Türkiye solunda çoğu siyasetler, “sömürgecilik” özel olarak “Kürt ulusal sorunu” ve “Kürdistan’da örgütlenme” üzerine ne getirdiklerini kendileri de bilmemekteler. Bu konuda yazdıkları birbirleriyle çelişen şeylerle doludur. Aynı şekilde Kürdistan solu da sömürgecilik, Kürdistan’ın sömürgeleştirilmesi, ve özellikle Kürdistan’da bağımsız örgütlenme konusunda görüş bütünlüğü içinde değildir. Bazı milliyetçi ve sapma düşüncelerin tesiri altında kalınarak Marksist diyalektik açıdan soruna bakılmamaktadır. Elbette ulusal sorun — sömürgeci sorunun doğru bir temelde kavranılmasından, Kürdistan’da bağımsız örgütlenmenin teorik, somut, tarihi ve sosyal verili koşulların kavranılmasının ezen ve ezilen ulus devrimcileri açısından ayrı nedenleri ve kaynakları vardır.

Bugün için, Türkiye ve Kürdistan’da ezen ulus devrimcileri — Türkiye devrimcileri — ile ezilen Kürt ulusu devrimcilerinin Kürdistan devrimine ve onun örgütsel inşasına diğer konularda olduğu gibi farklı bir açıdan bakmalarının nedenleri her iki taraf için aynı değildir.

Bizce ezen ulus devrimcilerinin anti-Marksist

yaklaşımları, onların subjektivist değerlendirmelerinden ve devrimci olmayan ezen ulus şovenizminin önyargılarından kaynaklanmaktadır. Bu ara, Kürdistanlı Marksistlerin görevi, Türkiyeli devrimcilerin meselelere olumsuz yaklaşımlarını tutarlı bir ideolojik mücadele ile ortaya koymak ve onları Marksist-Leninist doğrular alanına çekmek olacaktır.

Bu bağlamda, Kürdistan devrimi ile Türkiye devriminin sorunları tartışılırken ve iki ülke devrimi arasındaki karşılıklı ilişkiler ortaya konurken, ezen ulus devrimcilerinin asıl görevi, ezen ulus şovenizmine, ezilen ulus devrimcilerinin görevi ise, Kürt milliyetçiliğine karşı savaşmaktır.

Bugün Türkiye’de şovenizme karşı kararlı bir mücadele yürütecek ve enternasyonalist görevlerini yerine getirecek bir Marksist-Leninist hareketin olmayışı, Kürdistan’daki proleter devrimcileri ezilen ulus milliyetçiliğinin yanında, ezen ulus şovenizmiyle de savaşmak zorunda bırakmıştır. Bu durumun ezen ulusun şovenizmine ve ezilen ulusun milliyetçiliğine yaradığı kuşkusuzdur. Ve bunun sorumluluğu da büyük ölçüde Türkiye solundadır. Gene de ortada tartışılan sorunlar bellidir. Meselelere Marksist-Leninist çözüm getirebilmek için ön koşul olarak subjektivist değerlendirmelerden, önyargılardan kendimizi arındırmak zorundayız. Diyalektik bir yöntemle ve Leninizmin ışığında bir çözüm aranmalıdır. Devrimci tavır yerine “iyi niyetler” çözüm olamaz. Leninist çözümlerin yerine iradeci görüşler konulamaz.

6 Örgütlenme Üzerine

Biz burada Kürdistan'ın sömürge olduğunu yeniden tartışmayacağız. Esas olarak sömürge olan Kürdistan'da bağımsız örgütlenmenin şartlarını ve gerekliliğini koyacağız.

Neden bağımsız örgütlenme sorusuna cevap vermek, daha doğrusu içinde bulunulan somut koşulların Kürdistan'da bağımsız örgütlenmeyi dayattığını verileriyle ortaya koyacağız.

Sorunun özü, Kürdistan'da ulusal kurtuluş güçleriyle Türkiye sosyal devrim güçlerinin birlikte örgütlenmesi midir yoksa bağımsız örgütlenme sorunu mudur? Veyahut sorunun özü, iki ülkenin devrimci güçlerinin ittifaklarında mı aranmalıdır? Bugünkü koşullarda Kürdistan'ın sömürge olması konumu, bağımsız örgütlenme için gerekli koşulların sadece biridir. Ancak Kürdistan solunda Kürdistan'ın sömürge olmasını, Kürdistan ulusal güçlerinin bağımsız örgütlenmesi için yeterli ve tayin edici bir faktör gören anlayışlar vardır. Ancak biz ülkemizin sömürge olmasını bağımsız örgütlenme için yeterli bir neden olarak görmüyoruz.

İlerde daha genişçe belirteceğimiz sömürge bir ülkede her şart altında bağımsız örgütlenmeye gidilecektir diye zorunlu bir koşul da yoktur. Sömürge ülkelerde bağımsız örgütlenmeyi mutlaklaştıran görüşler de, birlikte örgütlenmeyi mutlaklaştıran görüşler de anti-Marksist görüşlerdir. Sömürge ülkelerde birlikte veya bağımsız örgütlenme verili bir durumdur. Sömürge ve sömürgeci ülkenin içinde bulunduğu koşullara ve ezen ile ezilen ulus devrimci hareketlerinin

durumlarına bağlıdır. Bu konuda sırası geldikçe yanlış anlayışların yerine doğrusunu koymak görevimiz olacaktır.

Kürdistan'da bağımsız örgütlenmenin bugün için kaçınılmazlığı, bağımsız örgütlenmeyi savunanların kendi istek ve iradelerinden kaynaklanmıyor. Kürdistan Marksist-Leninistleri olarak, bağımsız örgütlenmenin zorunluluğunun Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketlerinin içinde bulunduğu nesnel koşulların sonucu olarak görüyoruz. Bunu, Türkiye, Kürdistan ve dünya proletaryasının çıkarına bir çözüm olarak kabul ediyoruz.

Kürdistan'da neden bağımsız örgütlenmeye gidildiğinin somut nedenleri, verili durumunun ve teorik gerçeklerin ortaya konulmasıdır. Böyle bir çözüm, bizim için Marksist-Leninist bir görev ve bu tavır içinde olmamız, proletaryanın enternasyonalist çıkarlarına hizmettir. Bu iki ülke devriminin dünya devrimci hareketiyle kaynaşması bir süreçte yatar. Teorik planda Kürdistan'da sömürgeciliğe, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı savaşın yolu, Kürdistan proletaryasının çıkarları temelinde Kürt ulusunun ulusal bağımsızlığı ve demokrasi mücadelesinin ancak günümüz Türkiyesi ve Kürdistan koşullarında bağımsız örgütlenme ön şartlarından geçer. Teorik plandaki bu görüşümüz elbetteki bağımsız örgütlenmeyi zorunlu kılan verili koşulların (devrimci durumun esas faktörü ve diğer tali faktörlerin bütünselliği) varlığından geçerlidir. Aksi halde verili durum dışında bağımsız örgütlenmeyi savunmak milliyetlere göre örgütlenme

olacaktır.

Kürt ulusal sorunu çok yönlü, karışık ve değişik boyutları olan bir sorun olarak kavranılmadan, Kürdistan devriminin ülkesel-bölgesel bir devrim olarak devrimci durum açısından Türkiye sosyal devrimi önündeki bir gelişme sürecinde olduğu gerçeği kavranılmadan, Marksist bir yaklaşım mümkün değildir. Bu anlamda, Kürdistan'da bağımsız örgütlenme sorununa, devrimci durum açısından sınıfsal bir yaklaşım ile bakmak gerekir. Ezilen ulus milliyetçiliğinin dar görüşlülüğünü parçalamak konusunda, ezilen ulus devrimcilerinin azami çaba göstermeleri gerekir. Ancak o zaman Kürdistan'da bağımsız örgütlenmenin gerçekten zorunlu olup olmadığı ve bunun iki ulusun proletaryası ve ezilen insanların çıkarlarına olup olmadığı konusunda açık bir görüşlülüğe sahip olunabilir. Kürdistan'da bağımsız örgütlenmenin zorunluluğu konusunda ve bunun bugün var olan koşullar altında enternasyonalist çıkarlara hizmet ettiği gerçeği için fazla teorik formülasyonlar ortaya koymak da gerekmez. Zaten amacımız da bu değildir, İlerde tek tek ele alacağımız bağımsız örgütlenmenin somut nedenlerini açıklarken, bu nedenlerin gerçekten de teorik planda bağımsız örgütlenmenin iki ülke proletaryası ve dünya proletaryasının da çıkarına olduğuna açıklık getirilecektir.

Kürdistan'da neden bağımsız örgütlenme? Yarı-feodal uluslararası bir sömürge ülke olan Kürdistan'da bağımsız örgütlenmeyi zorunlu kılan birden fazla etken vardır. Ancak devrimci durum dışında hiçbir neden tek

başına Kürdistan'da bağımsız örgütlenmeyi gerekli kılmaz.

Türkiye'ye göre Kürdistan sömürge bir ülkedir. Kürt ulusu hakim Türk ulusu tarafından ezilen, sömürgeci baskı altında tutulan bir ulustur. İki ülke ve iki ülke devrimi söz konusudur. Kürt Marksistleri bağımsız örgütlenme meselesini Kürdistan ve Türkiye gibi iki ayrı ülke temelinde ele alırken genel olarak sosyal şovenizmden arınmamış olan Türkiye solu, sorunu "Misak-ı Milli" sınırları içinde ele almaktadır. Onun için, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi, iki ülkenin ayrı ayrı ele alınarak ve bu ülkelerin birbirleriyle olan devrimci ilişkilerinin günümüzdeki gelişme yönleri ele alınmadan, sömürgeci burjuvazinin çizdiği "Misak-ı Milli" sınırları içinde ele alınmaktadır. Ve Kemalizmden gıdasını alan ideolojik yaklaşımlar altında ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını çarpıtmakta ve dolayısıyla meselenin Marksist-Leninist çözümü yadsınmaktadır.

Somut koşulların somut tahlili, Kürt ulusunun sömürgecilik boyunduruğundan kurtuluşunun kendi bağımsız siyasal örgütlenmesini gerçekleştirmekle olanaklı olduğunu göstermektedir. Bu görevin Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketlerinin somut durumu kendisini koruduğu sürece, Türkiye sosyal devrim hareketinden beklemenin, iki ülke devrimi arasındaki ilişkileri esas alarak devrimci durum dediğimiz budur. Ve bunun pratikteki anlamı şudur: Bütün Türkiye solu kendi içinde ne ideolojik, ne örgütsel, ne de politik bir bütünsellik içinde değildir. Türkiye'de devrimin ob-

jektif şartları varolmakla beraber subjektif şartları yoktur.

Türkiye’de siyasal iktidara yönelik devrimci bir işçi hareketi daha başlangıç dönemindedir, Türkiye’nin sosyal devrim hareketini başarıya götürecektir, yani iktidarı burjuvazinin elinden şiddet temelinde bir devrim hareketiyle alabilecek ve ülkeyi sosyalist bir inşaya götürebilecek bir Marksist-Leninist hareket ve politik hattı olan partisi yoktur. Bugün için kendilerine proleter öncü hareket, sosyalist hareket diyen, Türkiye proletaryası ve sömürge Kürt ulusu adına hareket eden gurup ve siyasetlerin ismi sayılamayacak (bilinmeyecek) (!) kadar çoktur,

Herbiri partileşme, merkezi görev “parti inşası” ve bazı kavramlar altında proletarya partisini inşaya yolunda alabildiğine ucuz edebiyat yapmaktadır.

Revizyonist-oportunist, sosyal şoven ve karşı devrimcisine kadar, bu “kutsal” görevi yerine getirmede adeta yarış halindedirler. Türkiye’de devrim yapmak ve bu devrimin ikincil dereceden bir sorunu Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını sağlama çabası ...

Ama Türkiye devrimci hareketinin gerçeği nedir?

Teorinin mihenk taşı pratiktir elbet. Türkiye’de bir bütün olarak sosyal devrim hareketinin ne kendi işlevleri açısından ve ne de Kürt ulusunun ulusal kaderini tayini açısından durumu, ideolojik, siyasal ve örgütsel planda tutarlı değildir. Kürdistanlı sosyalistler Türkiye sosyal devrim hareketini küçümsemeler. Ama sosyalistler gerçek ne ise, onu korkusuzca ortaya

koymaktan da çekinmezler. Türkiye’de proletaryanın kendi bağımsız öz örgütünü kurması önündeki görevidir.

Bugün için Türkiye’de Marksist-Leninist bir hareket göremiyoruz. Ancak Marksist-Leninist hareket olma yönünde olan hareket vardır denilebilir.

Türkiye sosyal devrim hareketinde yer alan tek tek siyasal hareketleri bu açıdan ele almayı gereksiz görüyoruz. Zaten bizim yaklaşımımız da bir bütün olarak Türkiye’de devrimci hareketin gerçek durumunun ne olduğunu ortaya koymak olacaktır.

Kendi partisi Leninist temelde inşa edilmemiş, kendi ülkesinde devrim yapma şartlarına sahip olmayan Türkiye proletaryasından Kürdistan sömürgeci devrimini başarıya ulaştırmasını, yani Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını nasıl bekleyebiliriz?

Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını ancak Marksist-Leninistler, yani proleter devrimciler yerine getirebilirler. Marksizm-Leninizm, ulusal sorunu proletarya devriminin bir parçası olarak kabul eder. Birden fazla ulusun birarada yaşadığı, ezen-ezilen ulus ilişkilerinin olduğu, sömürge ve sömürgecilik şartlarının var olduğu ülkelerde birlikte devrim şartları varsa, esas olan o ülkede tüm milletlerden proletaryanın aynı proleter örgütlenmede birliğini sınımsız sağlamak ve birlikte devrim yapmaktır. Her zaman için, bu durumda ulusal sorun genel devrimin bir parçasıdır. Bu şartlarda ayrı örgütlenme burjuvazinin çıkarıdır. Milliyetlere göre örgütlenmedir. Proletaryanın gücünü

bölmektir. Birlikte devrim yapma şartlarına rağmen ayrı örgütlenme ve ayrı mücadele burjuva milliyetçi bir görüştür. Buna karşı olarak ezilen ulus sosyalistlerinin görevi amansızca mücadele etmektir. Büyük Sovyet Ekim Devrimi çok açık ve zengin bir deneydir.

Ancak devrimci hareket aksi yönde örnekler de yaşamıştır. Ezilen ve sömürgeleştirilen halkların kurtuluşu her zaman, her yerde ve her şart altında kendilerini sömürgeleştiren ülkelerin devrimine tabidir diye bir mutlakiyet yoktur. Ezilen halkın kurtuluş mücadelesi, kendisini ezen ülkenin devrimci mücadelesinden daha önde, objektif ve subjektif şartlar bakımından daha ileri bir süreç yaşıyorsa bağımsız örgütlenme bir haktır. Zorunluluktur. Kürdistan'da yaşanan süreç budur. Kürt halkının ulusal bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, Türkiye toplumsal devrimci hareketinin önünde seyretmektedir. Kürdistan'da Kürt ulusunun Türk hakim sınıflarına, sömürgeciliğe, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı yükselen ulusal kurtuluş hareketi objektif ve subjektif şartlarıyla da daha ileridedir. Bugünkü durum da olası değil, verili bir durumdur. Kürdistan'da milli devrimin ertelenmez şartları vardır. Subjektif şartları bakımından Türkiye toplumsal devriminin önünde seyretmektedir. Sömürge ülkelerde olduğu gibi, Kürdistan'da da uzun bir subjektif şartları oluşturma süreci beklemeden de devrim gündemleşebilir.

Sömürge devrimlerin karakterlerinde yatan bazı özellikler vardır. Artan sömürgeci baskılar ve sömürge

ilişkileri, bazan bir provokasyon, silahlı bir mücadele süreciyle kaynaşabilir.

Kürdistan devrimi ülkesel bir devrimdir.

Bununla birlikte esas alacağımız Kuzey Kürdistan'dır. Kuzey'in kurtuluşu kendi örgütlenmesiyle sağlanacak ve diğer Kürdistan parçalarıyla bağımsız, birleşik, demokratik Kürdistan stratejisinde birleşecektir. Bu yönüyle, Kürt ulusal sorunu genelde Kürdistan devrimi sorunudur. Bu şartlar altında Kürt ulusal sorunu Türkiye devriminin ikincil bir sorunu değildir. Sorunu, Kürdistan devrimi ile Türkiye devrimi bağlamında ele alıyoruz. İki ülkenin devrimci hareketleri arasında bağımsız örgütlenme temelinde ittifakların olabilecek biçimleri altında ele alıyoruz.

Bugün için Kürdistan devrimci hareketiyle Türkiye sosyal devrimci hareketi ittifakların bir biçimi olan birlikte örgütlenme ve mücadeleyi değil, iki ayrı ülkenin iki devrimci hareketi arasındaki enternasyonalist ittifak biçimini gündeme getirmiştir.

Türkiye proletaryası kendi sınıf kurtuluşunu ve Kürt ulusunun ulusal kurtuluşunu birlikte başarıya ulaştırmadığı sürece ve Kürdistan'da Kürt ulusu kendi öz bağımsız örgütlenmesi ve özgür gücüne güven ilkesi temelinde, ulusal bağımsızlığını kazanma şartlarına sahip olduğu sürece, birlikte örgütlenme değil ve bu şartlar altında Kürt ulusunun ulusal kurtuluşunu Türkiye toplumsal devrimine bağlamak yanlıştır. Ezen ulus milliyetçiliğinin bir kıstasıdır. Ve iki ülke devrimini daha uzun bir dönem beklemeye bırakmaktır. Daha ileri bir devrimci durumu yaşayan bir ülkenin devrimi, daha

geri düzeyde devrimci durum konumunda olan ülkenin devrimci hareketine tabi tutulamaz. Bunun önüne Marksizm çıkmıştır. Marks, aynı konumda olan İngiltere ve İrlanda olayında örnek bir çözüm yolu önermiştir.

Marks ilk başta İrlanda'nın kurtuluşunu İngiliz proletaryasının kurtuluşuna bağlıyordu. Kısa bir süre içinde İngiliz proletaryasının durumu ve İrlanda burjuva kurtuluş (demokratik) hareketini yeniden değerlendiren Marks, daha önceki kararını yanlış buluyor. İngiltere proletaryasının kurtuluşunun İrlanda'nın kurtuluşundan geçtiğini belirtir.

Bu konuda Marks, Engels'e yazdığı 1867 tarihli bir mektubunda "İngiliz işçilerinin faydacılığını destekleyen bu gösteri yürüyüşünü yapması için elinden geleni yaptı. Ben İrlanda'nın, İngiltere'den ayrılmasının olanaksız olduğunu düşünürdüm. Şimdi bunun kaçınılmaz olduğuna inanıyorum. Her ne kadar ayrılmadan sonra federasyon haline gelmesi olası ise de"¹ der.

Görüldüğü gibi, Marks, İrlanda'nın kurtuluşunu İngiliz proletaryasının kurtuluşu için bir ön şart kabul etmektedir. Marks, işçi sorunu yanında ulusal sorunu daima ikincil dereceden bir sorun olarak görmüştür. Fakat Polonya meselesinde olduğu gibi, Marks, devrimci durumu iki ülkenin devrimi arasındaki ilişkilerde esas almıştır. Ve Marks, İngiliz işçilerine "...İngiliz işçilerine neyi öğütleyeceğiz? Benim kanımca onlar bildirilerinde ayrı bir madde halinde, birliğe karşı çıkmalıdır. (Yani İrlanda'nın Büyük Britanya'dan ayrılmasını desteklemelidirler)" öğütünde bulunmak-

tadır.²

Marks, İrlanda ve İngiltere arasındaki bu ilişkileri herhangi bir nedene değil, devrimci duruma bağlamaktadır. Başlangıçta İrlanda aristokrasisinin güdümünde olan İrlanda kurtuluş hareketine karşı Marks, İngiltere proletaryasının durumunu daha iyi görmüştür. Ve onun için İrlanda'nın kurtuluşu, İngiltere proletaryasının kurtuluşuna bağlıdır demiştir. Ancak daha sonra Marks, İrlanda'daki devrimci durumun daha ileri olduğunu görmüştür. O zaman İngiltere devriminin ön koşulu olarak, İrlanda'nın kayıtsız şartsız kurtulmasını savunmuştur.

Lenin, Marks'ın İrlanda'nın İngiltere'den ayrılması yargısını pratik bir çözüm olarak görmemekle beraber, yani o günkü koşullarla İrlanda'nın İngiltere'den ayrılmasının pratikte gerçekleşemeyeceğini ileri sürerek, Marks'ın bu konuda Engels'le beraber doğru olanı savunduğunu ve tarihin İngiltere-İrlanda ilişkileri açısından bu yönde geliştiğini belirtir. Lenin "Marks'ın bu siyaseti hangi nedenlere dayanır, bu siyaset yanlış değil miydi" diyor. Ve şöyle devam ediyor: "Başlangıçta Marks İrlanda'nın, ezilen ulusun ulusal hareketiyle değil, ezen ulusun işçi hareketiyle kurtulacağını savunmuştur. Marks, bütün ulusal toplulukların tam kurtuluşunu ancak işçi sınıfının zaferinin gerçekleştireceğini bildiği için ulusal hareketi mutlak birşey olarak ele almadı. Ezilen ulusların burjuva kurtuluş hareketleriyle ezen ulusun proleter kurtuluş hareketi arasında olanaklı olan bütün karşılıklı ilişkileri önceden kestirmek olanaksızdır..."

Bununla birlikte olaylar öyle gelişti ki, İngiliz işçi sınıfı oldukça uzun bir süre liberallerin bir yedek kuvveti durumuna düştü. Ve bir liberal işçi siyasetini izleyerek kendi kendini kısır hale getirdi. İrlanda burjuva kurtuluş hareketi gittikçe güçlendi. Ve devrimci güçlere büründü. Marks bu konudaki görüşlerini yeniden gözden geçirdi ve düzeltti. “Bir ulusun başka bir ulusu boyunduruk altında tutması kendisi için ne büyük felaket. İrlanda İngiliz boyunduruğundan kurtulmadıkça İngiliz işçi sınıfı hiçbir zaman özgürlüğüne kavuşmayacaktır. İngiltere’de gericilik İrlanda’nın boyunduruk altında tutulmasıyla beslenmekte ve güçlenmektedir. (tıpkı Rusya’da gericiliğin bir sürü ulusların boyunduruk altında tutulmasıyla beslendiği gibi...)”³

Biz İrlanda ile İngiltere arasındaki bu devrimci durum temelinde Marks’ın öngördüğü görüşleri mekanik olarak algılamıyoruz. İngiltere-İrlanda arasındaki ilişkileri, Kuzey Kürdistan ve Türkiye arasındaki tarihi, sosyal, siyasal, ekonomik ve devrimci durum konusunda aynılaştırmıyoruz.

Ancak bu örneklerden çıkaracağımız dersler vardır. İrlanda Kürdistan benzerliği sadece İngiltere ve Türkiye’ye göre devrimci durum bakımındandır. Aynı şekilde Lenin’in ifade ettiği gibi, İngiliz gericiliğini besleyen ve güçlendiren İrlanda’nın boyunduruk altında tutulmasıdır. Kürdistan’ı sömürgeleştiren ülkelerdeki gericiliğin kökleri — özellikle Türkiye’de — elbette Kürdistan’ın sömürge boyunduruğu altında bir ülke olması ve Orta-Doğu düzeyinde gericiliğin

köklerinin başında yine Kürdistan'ın dörde bölünmüş uluslararası bir sömürge oluşu gerçeği yatmaktadır. Ancak "Türkiye'de devrimin ön koşulu Kürdistan'ın kurtuluşudur" da demiyoruz. Türkiye'de Kürt ulusal sorunu kendi bağımsız örgütlenmesi temelinde çözümlenmeden de Türkiye'de devrim gerçekleşebilir. İşte o zaman devrimci durum yer değiştirmiştir. Ve Kürt ulusal sorunu, işte o zaman Türkiye devriminin bir parçası olabilir. İşte o zaman birlikte örgütlenmenin şartları doğmuş olacaktır. Bugün ise Türkiye devrim yolu üzerinde en önemli engel, sömürgeci Türk burjuvazisinin Kürdistan'ı işgal etmiş olması ve bunun Türk toplumunda ve proletarya hareketi üzerindeki olumsuz, gericiyi yaratan ve besleyen şartlardır. Bu şartları göremeyen ezen ulus devrimcileri, Türkiye devrimine giden yolu da bulamamaktadır. Özünde bu yaklaşım devrimci ileri görüşe sahip olamamaktan ve sosyal şovenizmin çemberini kıramamaktan kaynaklanmaktadır. Türk proleter devrimcilerinin görevi, bugünkü somut devrimci durumda, Kürt ulusunun bağımsızlığını savunmaktır. Bu da bağımsız örgütlenmenin kayıtsız kabulünden geçer. Bu iki ülke devrimcileri arasındaki enternasyonalist tavrın parlak bir örneği olacaktır. Lenin, "Marks ve Engels'in İrlanda sorunundaki siyasetleri (bugün de pek pratik önemini koruyan) ezen ulusların proletaryasının ulusal hareketler karşısındaki tutumunun parlak bir örneğidir. Bu siyaset her renkten ve her dilden bütün ülkelerin burjuva dar görüşlülüklerine kapılmış kimselerin bir ulusun toprak beylerinin ve burjuvazisinin zorbalığı ve ayrıcalıklarıyla

çizilmiş olan devlet değiştirme fikrini ‘ütopyacı’ bir fikir olarak ilan etme gayretkeşliğine bir uyarı niteliğindedir.”

“Eğer İrlanda ve İngiltere proletaryası, Marks’ın ileri sürdüğü siyaseti kabul etmemiş olsalardı ve İrlanda’nın ayrılmasını bir slogan olarak benimsemiş olsalardı, en kötü oportünizme düşmüş olurlardı. Demokratlar ve sosyalistler olarak görevlerini unuttuklarını göstermiş olurlardı. Ve İngiliz gericiliğine ve İngiliz burjuvazisine ödün vermiş olurlardı.”⁴

Marks, 1867’lerde İrlanda meselesine teorik bir çözüm getirmiştir. İrlanda meselesi bile tek başına Marks’ın ulusal sorun konusunda devrimci durumu ne kadar önemseydiğini gösterir. Marks’a göre İrlanda sorunu karşısında İngiliz proletaryasının görevi;

“İngiliz işçileri birlikte (İngiltere-İrlanda) yani İrlanda’nın İngiltere’den ayrılmasını programlarına sokmalıdır. Kısaca 1783 mücadelesini demokratikleştirerek ve güncel koşullara uyumlandırarak programa almalıdırlar. İrlandalılara gerekli olan:

1. Kendi kaderini yönetme ve İngiltere’ye karşı bağımsızlık,

2. Toprak devrimidir”⁵

Sorunun Kürdistan’la ortak yanı, Kürdistan’ın kurtuluşunun Türkiye proletaryasının kurtuluşuna, hiç olmazsa bugünkü verili durumda, tabi tutulamayacağıdır. Marks’ın İrlanda meselesi için söylediği gibi “İrlanda’nın özgürleşmesi İngiliz proletaryasının özgürleşmesinin ön koşuludur”. Kürdistan sorunu Türkiye “Misak-ı Milli” sınırları içinde hapsedilmiş bir hukuki eşitsizlik sorunu değildir.

Bölünmüş bir ülkenin, parçalanmış bir ulusun birleştirilmesi sorunudur.

Türkiyeli devrimciler sorunu bu düzeyde kabullenmek zorundadır. Sömürgeci burjuvazinin Kuzey Kürdistan parçasını zorla işgal altında tutma ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını gasp etme hakkına katılmamalıdır. Orta-Doğu şartlarında Kürdistan devriminin ertelenmez şartlarını görebilmelidirler. Kürdistan devrimci hareketine, Türkiye devriminin başarısı için önem arzettiğini bilerek bakmalıdırlar.

“Herhangi bir ulusun proletaryasının kendi ulusal burjuvazisinin ayrıcalıklarına yapacağı en küçük yardım öbür ulusun proletaryasında kaçınılmaz olarak güvensizlik yaratacak, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasını zayıflatacak, işçileri burjuvaziye çok sevindirecek bir biçimde parçalayacaktır” diyor Lenin.

Türkiye’de devrimciler, verili olan bu devrimci durumda, Kürdistan’ın kurtuluşunu, bağımsız örgütlenmesini savunarak görevlerini yerine getirebilirler. Kürdistan devriminin bağımsız örgütlenmesini savunmak, bu verili durumda Kürt ulusunun kendi ulusal kaderini tayin etme ilkesinin uygulanmasıyla, yani pratikte Kürt ulusunun kayıtsız şartsız ayrılarak kendi ulusal bağımsız devletini kurması istemi ile çakışmaktadır.

“Somut devrimci durumun” ezilen ulusun devrimci hareketini kendisini ezen ülkenin devrimci hareketinden bağımsız bir biçimde gündeme getirdiği diğer bir örnek ise, Polonya meselesidir. Bilindiği gibi Polonya, Çarlık Rusyası’na bağlı, fakat ona göre daha ileri bir ülkeydi.

1840, 1850, 1860'larda Polonya'nın istisnai bir devrimci önemi vardı. Bu tarihte Rusya dahil diğer halklar daha uykudayken Polonya aristokrasisinin kurtuluş hareketi devrimci durum açısından istisnai devrimci önem arz ediyordu.

Polonya'nın bu istisnai devrimci durumunu değerlendiren Marks ve Engels daha başından Polonya'nın bağımsızlığını — elbette ki örgütsel bağımsızlık temelinde — savunuyordu.

Polonya meselesinde üç ayrı görüş ileri sürülüyordu:

1. Fraki'nin görüşü: Bunlar enternasyonalin kendi programına, Polonya'nın bağımsızlığı istemini koymasını istiyorlardı.

2. Rosa Luxemburg'un görüşü: Polonyalı Sosyalistlerin, Polonya'nın bağımsızlığını istememeleri gerektiği görüşüdür.

3. Kautsky'nin görüşü: Bu görüşe göre "...Enternasyonal şu anda Polonya'nın bağımsızlığını programına bir madde olarak koyamaz. Ama Kautsky, Polonyalı sosyalistlerin böyle bir istemle ileri çıkmaya tam hakları olduğunu belirtmiştir."⁶ Sonunda Kautsky'nin ileri sürdüğü görüş kabul edilmekte ve Polonyalı sosyalistlerin Polonya'nın bağımsızlığı istemi ile ileri çıkmaya tam hakları olduğu vurgulanmaktadır.

Lenin, bu konuda sorunu tüm açıklığı ve tarihi gelişim içinde koymakta ve şöyle demektedir:

"Pek iyi bilindiği gibi Marks ve Engels, Polonya'nın bağımsızlığı istemini etkin olarak destekleyen bütün Batı Avrupa demokrasisinin ve özellikle sosyal-

demokrasinin görevi saymışlardır. 1840, 1850, 1860'lar döneminde Avusturya'da ve Almanya'da burjuva devrimleri döneminde ve Rusya'da "köylü reformu" döneminde bu görüş doğrudur ve tutarlı demokratik tek görüştü (proleter). Rusya'daki ve Slav ülkelerinin çoğundaki halk yığınları henüz uykuda iken, bu ülkelerde yığınları kucaklayan bağımsız demokratik hareketler yokken, Polonya'nın aristokratik kurtuluş hareketi, yalnızca Rusya bakımından değil, yalnızca Slavlık bakımından değil, bir bütün olarak Avrupa demokrasisi bakımından da pek büyük bir önem taşıyordu."⁷

Lenin devrimci durum bakımından Marks ve Engels'in Polonya'nın bağımsızlığının savunulmasını tüm Avrupa "sosyal-demokrasi" ve geri halklar açısından istisnai önemde olduğu görüşünü tekrarlamakta ve o günkü şartlarda bunun gerekliliğini vurgulamaktadır. Ancak Lenin devamla:

"Ama Marks'ın bu tutumu 1860'larda ya da 19. yy. üçüncü çeyreğinde doğru olmakla birlikte, 20 yy.da artık doğru değildir. Slav ülkelerinin çoğunda, hatta en geri Slav ülkelerinden birinde, Rusya'da bile bağımsız demokratik hareketler, hatta bağımsız proleter hareketler ortaya çıkmıştır. Aristokratik Polonya yok olmuş, yerini kapitalist Polonya'ya bırakmıştır. Bu koşullarda Polonya'nın istisnai devrimci önemini yitirmesi doğal bir şeydir".⁸ demektedir.

Artık Marks ve Engels'in 1840, 1850, 1860'larda savunduğu "Polonya'nın bağımsızlığı görüşünün 20. yy.da geçersiz olduğunu ortaya koymaktadır. Lenin

buna neden olarak da “Polonya’nın” devrimci durum açısından “istisnai devrimci önemini yitirdiğini”, buna bağlı olarak çevre ülkelerde ve Rusya’da devrimci durumun daha da yükseldiğini, hatta bağımsız proleter hareketlerin ortaya çıktığını göstermektedir.

Şimdi Türkiye devrimci hareketine ve Kürdistan’daki devrimci duruma yeniden bakalım. Türkiye solu, Kürdistan’daki bu devrimci durumu bir türlü görmek istemiyor. Kendi çaresizliği içinde kıvranan Türkiye solu, Kürdistan devrimini de ipoteği altına almaya çalışıyor. Bağımsız örgütlenmeyi savunanları milliyetçilikle suçlayan Türkiye solu iki ülke arasındaki devrimci durumu bile bile inkar ediyor. Ve var olan devrimci durum, ortak örgütlenmeyi savunanların tezlerini çürütüyor. Yakın tarihlerde sömürge olan ülkelerde de ulusal kurtuluş hareketleri bağımsız örgütlenme temelinde olmuştur. Ve bunda en önemli olan da bu sömürge ülkeler ile sömürgeci ülkeler devrimci hareketleri arasındaki devrimci durumdur. Bugünkü şartlarda Türkiye sosyal devriminin Kürdistan sömürgeci devrimini başarıya götüremeyeceği açıkça ortadadır. Birlikte örgütlenme için reçeteler dökerken, bir türlü birlikte örgütlenmenin şartları var mıdır, yok mudur arayışına girmiyor Türkiye solu.

Birlikte örgütlenmenin olanaklı olmadığını görenler de bunu bir türlü program düzeyinde ele almıyor.

Elli küsur yılın üzerinde bir tarihi geçmişi olan Türkiye solunun Kürdistan meselesi karşısındaki genel niteliği sosyal-şovenizmden arınmamış bir niteliktir. Bugün hala sosyal-şovenizmin çemberi içinde ulusal

sorun teorileri üreten Türkiye solu birlikte örgütlenmenin şartlarını koyarken, binbir dereden su getirmektedir. Kavranılması gereken nokta, Türkiye solunca Kürdistan bağımsız örgütlenmesini verili ve somut durumun araştırılması ve Kürdistan devriminin “istisnai devrimci önemde bir devrim hareketi” olduğudur. Devrimci görev budur. Kürdistan’da bağımsız örgütlenmenin devrimci durum bakımından somut konumu budur. Ancak Kürdistan’da bağımsız örgütlenmenin nedenleri bununla beraber daha çok yönlüdür.

Kürdistan’da bağımsız örgütlenmeyi meşru kılan nedenlerin ikincisi, tali bir neden olarak ezen ve ezilen ulus devrimcileri arasındaki güvensizlik ortamıdır. Bu yönüyle bakıldığında, ne ezen ulus devrimcileri, ne de ezilen ulus devrimcilerinin kendilerine düşen görevi tam olarak yerine getirmediği görülmektedir. Çok uluslu ülkelerde ezilen ve ezen ulus devrimcileri arasında güvenin yaratılması çok önemli bir sorundur. Çok uluslu ülkelerde, ezilen ulusun proletaryasını ezen hakim sınıfın proletaryasına yaklaştıran subjektif etkenlerin başında, ezilen ulusların hakim ulus proleter hareketine duyduğu güvendir.

Ezen ulus devrimcilerinin azami dikkat göstermesi gereken bir konudur bu. Kendi hakim burjuvazileri tarafından ezilen uluslara karşı güvenin yaratılması onlar için bir görevdir. Çok uluslu ülkelerde ezilen ulus proletaryası ile ezen ulusun proletaryası arasındaki enternasyonalist birliğin yolunda karşılıklı güven ortamından geçer. Şurada ezen ulus proletaryasına düşen görev, ezilen ulusun kayıtsız şartsız kendi ulusal

kaderini tayin hakkını savunmaktır. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ilkesi, yani ezilen sömürgeleştirilen ulusların kaderlerini ezen uluslardan zoraki birliğinden ayrılıp kendi siyasal bağımsızlığını elde etme, kendi ulusal devletini kurma hakkı soyut bir talep değildir. Hakim ulus devrimcileri, ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını pratikte tanımalıdır. Teorik planda ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını tanımak — örneğin Türkiye solunda — “biz ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı ilkesine saygılıyız, yanayız” pratikte ise buna karşı çıkmak iki yüzlülüktür. Hakim ulus devrimcilerinin görevi kayıtsız şartsız ayrılmadan yana olmak, ezilen ulusun ayrılıp bağımsız devletini kurmasını, kendi işçileri ve halkı arasında pratikte propaganda ve ajitasyon etmektir.

Kendi halkı ve proletaryası için ezilen halkların ayrılıp bağımsız devlet kurması yolunda propaganda yapmayanlara, Lenin “alçak, hain ve emperyalisttir demeye hakkımız vardır” diyor. Ve devamla Lenin şöyle diyor: “Bu yüzdendir ki, bugün milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı sorunu hakim milletin sosyalistlerinin davranışlarına bağlıdır. Hakim milletlerden herhangi birinde (İngiltere, Fransa, Almanya, İspanya, Rusya, ABD’lerinden) hangi sosyalist eğer ezilen milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını (ayrılma hakkını) tanımıyor, o uğurda savaşmıyorsa, o gerçek bir sosyalist değildir, bir şovendir”.⁹

Proleter devrimcisi olmanın bir kıstası da, ulusların kendi kaderlerini tayini hakkı ilkesidir.

Bugün Türkiye’de kendilerini proleter devrimcileri

olarak görenler, gerçekte bunu hak etmişler midir? Eğer Türk proletaryası ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi karşısındaki, yani pratikte Türkiye ve Kürdistan koşullarında Kürt ulusunun ayrılması konusundaki görevlerini yerine getiriyorlarsa, Kürt ulusunun bu güvensizliği nereden kaynaklanmaktadır. Pratikte ezen ulus devrimcilerinin iradesine rağmen, Kürt ulusunun bağımsız örgütlenme eğiliminde olması nedendir? Türkiye solu açısından sorunun cevabı açık ve kolaydır. Kürdistanlı devrimcilerin milliyetçi önyargılarından ve burjuva ayrıkçılığı yaparak Marksist-Leninist birlik anlayışından uzaklaşmalarındandır. Gerçekten cevap bu kadar basit midir? Elbette ezilen ulus devrimcilerinin görevi ezen ulus devrimci hareketi ile örgütsel birlik dahil, birlikten yana olmaktır. Kürdistanlı devrimciler her şart altında ayrılmadan yana değildir. Ancak bu günkü verili devrimci durum ve diğer subjektif etkenlerin bağımsız örgütlenmeyi zorunlu kıldığı için, ayrı örgütlenmeden yana tavır takınıyorlar. Kürdistanlı Marksistler olarak, salt güvensizlik ortamının ayrı örgütlenme için yeterli olmadığını çok iyi biliyoruz. Burada en büyük görev yerine getirilmediği sürece, iki ulus devrimcileri arasında güven ortamından söz etmek olanaksızdır. Ezen ve ezilen ulus devrimcileri arasında güvenin yaratılması ve her iki tarafın devrimcilerinin görevi konusunda yine Lenin şöyle diyor:

“Hakim milletlerin sosyal-demokratları (bugün için Marksist-Leninistleri) o hak uğrunda onun içtenlikle tanınmasını sağlama yolunda mücadele

vererek, ezilen milletlerin ayrılma hakkına sahip olmalarını istemelidirler. Aksi takdirde milletlerin eşit haklarının ve milletlerarası işçi sınıfı dayanışmasının tanınması boşuna lafazanlıktan başka birşey olmaz. Ve ikiyüzlülüğün daniskasıdır. Öbür yandan ezilen milletlerin sosyal-demokratları da bütün ezilen milletlerin işçilerinin hakim milletler işçileriyle birleşip kaynaşmasına büyük önem vermelidirler. Yoksa bu sosyal-demokratlar ister istemez her zaman halkın ve demokrasinin çıkarlarına ihanet eden ve her zaman toprak ilhak edip, başka milletleri ezmeye hazır olan kendi milli burjuvazilerinin müttelikleri olacaklardır”¹⁰.

Türkiye’de birlikte örgütlenmenin şartları varsa ve buna rağmen Kürt sosyalistleri bağımsız örgütlenmeyi savunuyorlarsa, “kendi milli burjuvazilerinin mütteliği olma” sıfatını hak etmiş olacaklardır. Türkiye’de ve Kürdistan’da Kürt ulusunun kendi kaderlerini tayin etme hakkı, Kürdistan’da Kürdistan proletaryasının bağımsız örgütlenmesiyle çakışmasıdır. Genel olarak ulusların kaderlerini tayin hakkı karşısında Marksist-Leninist görevlerini bu temelde yerine getirmeyen Türkiye solu sosyal-şovenizmin ve ulusal dar görüşlülüğün batağına düşmüştür. Ve Kürdistanlı devrimcilerin sosyal şoven ve ezen ulus milliyetçiliğinin etkisindeki bir hareket ile birlikte örgütlenmesi düşünülemez.

50 yıldan fazla tarihi bir geçmişi olan Türkiye devrimci hareketinin sosyal-şovenizmin etkisinde olması Kürdistan’da Türkiye soluna karşı güvensizliğin tohumlarını ekmiştir. Ve hala da bu durum devam etmektedir. O halde en büyük görev kime düşmektedir?

Türkiye devrimcileri şunu da iyi bilmelidirler ki, eğer Kürdistan'da kitleler arasında Kürt milliyetçiliğinin etkisi bu düzeyde varsa, bunda en büyük sorumluluk payı, ezen ulus devrimcilerine aittir. Kaldı ki ezilen uluslarda milliyetçiliğin olması bir dereceye kadar doğaldır. Ancak biz Kürdistanlı devrimciler olarak, ezilen ulus milliyetçiliği ne kadar devrimci içerikli olursa olsun, onu dünya proletaryası — özelde Kürdistan — ve Türkiye proletaryası arasındaki enternasyonalist dayanışma önünde bir engel olarak görüyoruz. Çünkü bağımsız örgütlenme, bizim açımızdan yalnız Türkiye solundan “bağımsızlaştırmak” değil, aynı zamanda Kürdistan'da diğer sınıf ve tabakalara göre “proletaryanın bağımsız örgütlenmesi anlamına gelir”.

Sömürgeci bir devrim olan Kürdistan devrimi ve Kürdistan sorunu istisnai önemde bir sorundur. Türkiyeli devrimciler, sosyal-şovenizmin çemberini kırarak meseleyi bu düzeyde kabullenmelidirler. Onların soruna doğru yaklaşımı, Kürdistan'da burjuva milliyetçiliğine karşı mücadeleyi mutlak anlamında güçlendirecektir. İki ülke devrimi arasında kopmaz bir enternasyonalist bağ kurulacaktır. Kürdistan ve Türkiye devriminin dünya devrimci hareketiyle bütünleşmesi, her iki ulustan ve ezilen milli azınlıklardan devrimcilerin enternasyonalist görevlerini yerine getirmekle olanaklıdır. İki ülke devrimcileri açısından bunun pratik ifadesi karşılıklı güven ortamı yaratılması çabasıdır.

Lenin, bunun için ezen ulus devrimcilerine en büyük görevin düştüğünü defalarca vurgulamıştır. Lenin, “içinde yaşadığımız emperyalizm çağında

dünyanın her yerinde sosyalistler çoğunlukla başka milletleri ezen ve daha da çökertmeye çalışan milletlerin yurttaşlarıdır. Bu nedendir ki, ezilen milletlerin özgürlüğü için barışta olsun, savaşta olsun propaganda yapmayan hakim millet yurttaşları bir sosyalistin sosyalist olmadığını, enternasyonalist olmadığını bir şoven olduğunu ilan etmediğimiz sürece ilhaklara karşı mücadelemiz anlamsız olacak. Sosyal-vatanseverleri hiç mi hiç ürkütmeyecektir. Hükümet yasaklarına aldırış etmeden, yani gerek serbest basında, gerek illegal basında bu yolda propaganda yürütmeyen hakim milletlerden birine mensup bir sosyalist, milletlerin eşit haklarının ikiyüzlü bir savunucusudur”¹¹

Türkiye devrimcilerine milli meselenin devrim sonrasına ertelenmeyeceğini, ulusal sorunun devrim öncesi ve devrimci savaş boyunca ve de devrim sonrası, her şart altında olanaklı çözümler araması gereken bir sorun olduğunu hatırlatmak gerekir. Ulusal sorunu devrim sonrası bir mesele olarak görmek oportünistliğin dik alasıdır. Bunu devrimciler değil, alçaklar savunurlar.

Evet, Kürdistan’da bağımsız örgütlenme için güvensizlik ortamının var olması tek başına bir neden değil, devrimci durum temelinde diğer koşullar bütününden bir tanedir. Fakat belirleyici bir etken olmamakla beraber, etkileyici etkenlerin başında gelir.

Kürdistan proletaryasının, Türkiye proletaryasından bağımsız olarak örgütlenmesinin maddi koşullarından biri de, Kürdistan’ın sömürge bir ülke olması olgusudur. Bu sömürge olgusu, Kürdistan’daki prole-

taryanın Türkiye proletaryasından bağımsız olarak örgütlenmesinin koşullarından biridir. Bu koşulu belirleyici bir etken olarak ele almak ve bunu mutlaklaştırmak milliyetçilikten başka bir şey değildir. Kürdistan'ın sömürge bir ülke olmasını, Kürdistan proletaryasının bağımsız örgütlenmesi için yeterli olarak görenler olduğu gibi aynı zamanda Kürdistan'a sömürge bir ülke dersek, bağımsız örgütlenmeyi de savunmak zorunda kalırız, diyenler de vardır. Bizce bu mantık, objektiflikten uzak, önyargılı ve ciddi olmayan belirlemelerin oluşumunda büyük bir yeri vardır. Öyle ki, bu önyargılı tavır, ezilen ve ezen burjuvazinin ekmeğine yağ sürmek ve enternasyonalizm yerine milliyetçiliği tercih etmekten başka birşey değildir.

Lenin, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı için üç tip çözüm ileri sürmekte ve şöyle demektedir:

“Ülkeler ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkı bakımından üçe ayrılmaktadırlar.

“*Birincisi:* Birleşik devletler ve ileri kapitalist Batı-Avrupa ülkeleri: Bu ülkelerde ilerici burjuva milli hareketler çoktan son bulmuştur. Bu büyük milletlerin her biri gerek sömürgelerde gerekse kendi toprakları üzerinde başka milletleri ezmektedirler. Bu hakim milletlerin proletaryalarının görevleri 19. y.y. İngiliz proletaryasının İrlanda proletaryası karşısındaki görevlerinin aynısıdır.

“*İkincisi:* Doğu Avrupa, Avusturya, Balkanlar ve özellikle Rusya. Burada burjuva demokratik milli hareketleri daha çok 20 y.y. da gelişmiş, milli mücadele canlılık kazanmıştır, Bu ülkelerde proleteryanın görev-

leri gerek bu ülkelerin burjuva demokratik reformlarını tamamlamalarına gerekse, diğer ülkelerde sosyalist devrime yardımcı olmak bakımından yana çıkmaksızın yerine getirmez. Burada en güç ve en önemli görev hakim milletlerin işçilerinin sınıf mücadelesi ve ezen ile ezilen milletlerin işçilerinin sınıf mücadelesini birleştirmektir.

“Üçüncüsü: Çin, İran, Türkiye ve diğer sömürgeler. Bunların toptan nüfusu bir milyardır. Bu ülkelerde burjuva demokratik hareketler ya daha henüz başlamamıştır, ya da önlerinde daha çok uzun bir yol vardır. Sosyalistler sömürgelerin tazminat ödemedi derhal ve kayıtsız şartsız serbest bırakılmalarını istemekle yetinmemelidirler. Bu istek siyasi ifadesiyle kendi kaderini tayin hakkının tanınmasından başka bir anlama gelmez. Aynı zamanda bu ülkelerdeki burjuva demokratik milli kurtuluş hareketlerinin daha devrimci unsurlarını desteklemekle kararlı davranmalı onların kendilerini ezen emperyalist devletlere karşı ayaklanmalarına ya da eğer varsa devrimci savaşlarına yardımcı olmalıdırlar.”¹²

Yukarıda yaptığımız alıntıdan da anlaşılacağı gibi Lenin, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ve ezilen bağımlı ulusların proletaryasının örgütlenme hakkını mutlaklaştırmamış, aksine bu hakkın yer, tarih, zaman ve somut şartlarını hesaba katarak, meseleyi diyalektik bir yöntemle ele alarak ve proletaryanın sınıf çıkarlarını her şeyin üstünde tutarak kullanılmasından yana olmuştur.

Lenin örgütlenme ve mücadele sorununda, sömür-

ge sahibi olan fakat emperyalist bir ülke olmayan ülkelerin proletaryasının görevleri ile, emperyalist olan ve sömürge sahibi bulunan ülkelerin proletaryasının görevlerini bir tutmamış ve aralarında bir fark gözetmiştir. Lenin'in bu farklı görevleri gündemleştirilmesi nereden kaynaklanmaktadır? Bunun maddi temelleri nelerdir?

Birincisi: Emperyalist ülkelerde, kapitalizmin serbest rekabetçi döneminden tekelci kapitalizm aşamasına varmasıyla birlikte, kapitalizm gerici bir rol oynamaya başlamış ve ulusal hareketler son bulmuştur. Emperyalist ülkelerin tekelci burjuvazisi geri kalmış ülkeleri sermaye ve meta ihracıyla yeraltı ve yerüstü kaynaklarını sömürerek büyük kârlar elde etmektedir. Bu kârların kırıntılarını işçi sınıfını bölmek ve yozlaştırmak için belli bir azınlığa vermekte ve işçi aristokrasisi denilen bir tabaka yaratmaktadır. Aynı zamanda kendi ülkesinde nisbi bir refah yaratmaktadır. Bu durum, burjuvazi ile proletarya arasında tekelci burjuvazinin lehinde işçi sınıfının aleyhinde nisbi bir denge kurmasına sebep olmakta, işçi sınıfı içerisinde sosyal-şövenizmin güçlenmesine neden olmakta ve proletaryanın geçici bir dönem içinde de olsa sınıf mücadelesine uzak kalmasına neden olmaktadır. Bu gelişmeler ve dünya devrimci pratiği de göstermiştir ki, artık metropol ülkelerindeki devrim hareketinin odağı sömürge ve bağımlı ülkelere kaymıştır.

Gündemde olan, emperyalist ülkelerin sömürgelerinin proletaryasının bağımsız örgütlenmesidir. Sömürge sel devrimin gündemleşmesidir.

İkincisi: Az gelişmiş emperyalizme bağlı olan sömürgeci ülkelerin emperyalist olmadıklarından ötürü emperyalist ülkelerin sömürsü ve denetimi altında olduğu, bu yüzden güçlü bir işçi aristokrasisi oluşturmadığı ve çoğunluğun burjuva demokratik devrimlerini tamamlayamadığı görüşüne dayanarak, bu ülkedeki proletaryanın sömürgesi konumunda bulunan proletarya ile ilişkisinin karmaşık bir durum aldığı ve bu yüzden örgütlenme ve mücadele sorununun somut şartlara göre değişebileceğidir.

Yukarıda anlatmak istediklerimizi birer örnekle açıklayacak olursak, birincisi için; Marks'ın 19. y.y. İngiliz proletaryasının İrlanda proletaryasına olan görevi verebiliriz. Bilindiği gibi bu görev İrlanda'nın bağımsızlık mücadelesini desteklemek ve aynı zamanda İrlanda proletaryasının İngiliz proletaryasından bağımsız olarak kendi öz partisini yaratmaktır.

Üçüncüsü için; Polonya'yı örnek olarak verebiliriz. Lenin, Polonya ulusal hareketinin devrimci rol oynadığı ve Çarlık Rusyası'nda Rus işçi sınıfının mücadelesinin gelişkin olmadığı bir dönemde Polonya işçi sınıfının Rus işçi sınıfından bağımsız olarak örgütlenmesini savunmakta ve şöyle demektedir: "Öte yandan Polonya sosyal demokratlarıyla aramıza konulan sıkı ilişkilerden ve birlikten ötürü bir tek sosyal-demokrat bile pişmanlık duymamıştır" der Lenin.

"Milliyetçi özlem tutkularının derinden etkisi altında bulunan bir ülke olan Polonya'da gerçekten Marksist, gerçekten proleter bir partiyi kurmakla Polonyalı sosyal-demokratlar büyük bir tarihsel hizmet-

te bulunmuşlardır.”¹³

Lenin, Rusya’da güçlü bir proleter hareketin oluşması Çarlık Rusyası’nın emperyalizmin en zayıf halkası haline gelmesi ve Polonya ulusal hareketinin, ulusal bağımsızlık mücadelesinin Avrupa’da ve Rusya’da gelişen proletaryanın sınıf mücadelesinin önünde engel bir duruma gelmesi sonucu Polonya’nın bağımsızlık mücadelesine karşı çıkmakta ve Rusya işçi sınıfıyla Polonya işçi sınıfının ortak örgütlenmesinin enternasyonalist bir görev olduğunu savunmaktadır. Ve şöyle demektedir: “Ezilen uluslar arasında proletaryanın bağımsız bir parti biçiminde örgütlenmesi bazen o ulusun milliyetçiliğine karşı öyle bir savaşıma neden olmaktadır ki perspektifler bozulmakta, ezilen ulusun milliyetçiliği unutulmaktadır. Ama bu perspektif bozulması uzun sürmez. Ayrı ayrı ulusların proleterlerinin ortak savaşımının deneyimi, siyasal sorunları Krakov açısından değil, bütün Rusya açısından formüle etmemiz gerektiğini göstermiştir.”¹⁴

Şimdi Kürdistan somutuna dönelim.

Kürdistan’ın sömürge olmasının bağımsız örgütlenmeye objektif bir koşul olması, sorunun tarihi, siyasi, ekonomik ve sosyal gerçekliği içinde ele alınması gereken bir sorun olmasından ileri gelir.

Kürdistan sorunu, herhangi bir ülkenin değil, kendine özgü yanları olan sömürge Kürdistan sorunudur. Bağımsız örgütlenme gerçeği Kürdistan’ın kendisi gibi klasik sömürge olma koşullarındaki diğer ülkelerden ayıran farklı özellikler yüzünden yaratmıştır. Bu farklı özelliklerin kavranılması bizi Kürdistan tarihini,

toplumunu ve bugün içinde bulunduğu somut durumu kavramaya götürür. Meseleye kendi boyutu içinde bakmak zorundayız. Ne başka ülkelerdeki benzetmeler yapılabilir, ne de işin kolaylığına kaçarak soyut reçeteler yazabiliriz.

Lenin: “Herhangi bir toplumsal sorun incelendiğinde o sorunun belirli tarihsel sınırları içinde formüller edinmesi ve eğer özel olarak bir ülke söz konusu ise (Örneğin belirli bir ülke için ulusal program gibi) o ülkeyi diğer ülkelerden aynı tarihsel dönem içinde ayırdeden özelliklerin hesaba katılması Marksist teorinin kesin gereğidir.”¹⁵

Sömürge olma olgusu her zaman bağımsız örgütlenmeye bir kıstas olamayacağına göre, Kürdistan’ın sömürge olma olgusunun bağımsız örgütlenmeye bir etken olmasının farklı özellikleri nereden gelir?

Kürdistan’ın sömürge olma olgusu, genelde Orta-Doğu ve özelde Türkiye’de gericiliği geliştiren ve besleyen önemli bir faktördür. Kürdistan’ı sömürgeleştiren ülkelerdeki iktidarların emperyalizme daha yakın ilişki içinde olmaları da bir etkidir. Bu, Türkiye açısından sorunun ortaya koyduğu sonuçlar gayet açıktır. Bugün Türkiye, ABD emperyalizminin Orta-Doğu’da en önde gelen kuklasıdır. Türkiye Orta-Doğu’da emperyalizmin çıkarlarını koruyan bir bekçidir. Oysa ki, Türkiye ulusal kurtuluş savaşını veren, kendi içinde tam olmasa bile kısır bir anti-emperyalist hareketin başını çeken ülke olmuştur. Bu hareketi yönetenler, tekrar Kürt sorunu karşısında, tekrar emperyalizmle en sıkı ilişkilere girdiler.

Emperyalizmle ilişkilerin geliştirilmesinde temel rol oynayan Türkiye hakim sınıflarının sınıfsal çıkarları olmuştur elbette.

Ancak, Türkiye’de Kemalist diktatörlüğe karşı yükselen Kürt ulusal direnme hareketi, bu süreci daha da hızlandırmıştır. Türkiye’de Türk işçi sınıfı ve çalışan emekçi kitlelerin üzerindeki ikili sömürünün, yani yerli Türk hakim sınıfları ve emperyalizmin sömürü ve baskısının bugünkü boyutlarda olmasının baş nedenlerinden biri, Türk hakim sınıflarının kendi sömürgesi olan Kürdistan’ı elinde tutmak için, Kürdistan’ın sömürge olarak sonuna dek kalması için, emperyalizmin desteğine duyduğu ihtiyaç sonucu emperyalist ülkelerle girmiş olduğu ekonomik, siyasi, askeri ve benzer ilişkiler sonucudur.

Emperyalizmin desteği olmadan Kürdistan’ı elinde tutamayacağını çok iyi bilen Türk hakim sınıfları NATO’da vb, emperyalistler arası askeri örgütlerde yer almaktadır. AET’de yerini almakla, Türk sömürgeci burjuvazisi yalnız Kürdistan’da değil, Türkiye’de de yaşayan emekçi halkların üzerindeki ikili sömürünün ve kölelik zincirinin daha katı olmasını sağlamıştır.

Türkiye’nin dünyada nüfus başına en fazla militarist güç beslemesinin nedeni nedir?

Bu soruya verilecek cevap, içinde “ikinci” dereceden önemli bir neden, Kürdistan’ın sömürge olması nedenidir cevabı olacaktır.

Emperyalizmin iradesiyle 1923’te yapılan emperyalist sömürgeci ilhak anlaşması olan Lozan paylaşım anlaşması da, emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden

bir süreçtir. Ve bu süreçte Kürdistan'ın dört sömürgeci ülkenin hakim sınıflarının bekçiliğine verilmesini, aynı zamanda bu ülkelerde gericiğin kökleşmesinin de sürecidir. Bu böyle olunca, Türkiye proletaryası da, halkların toplumsal kurtuluşunu geciktiren nedenler içinde Kürdistan'ın sömürge olması olgusu bir neden değil midir? Marks, İngiltere'nin İrlanda'yı boyunduruk altına alması, "İngiliz proletaryası için ne büyük felaket..." derken, tam bunu ifade etmiyor mu? Marks, "bir ulusu ezen başka bir ulus özgür değildir" derken bu gerçeği evrensel anlamda ifade ediyordu.

Kürdistan'ın kendine özgü yanları olan sömürge bir ülke olduğunu kabul etmeyen Türkiye solu, bu yüzden kendi içinde doğru yolu bulmanın zorlukları içindedir. Türkiye solunun sosyal-şoven karakterini besleyen kaynaklardan biri de budur. Sömürgeci Türk burjuvazisi Kürt ulusal gerçeğini inkar etmek için en azgın, bilim düşmanı fanatik düşünceler ve faşist ideolojiler türetmektedir. Çünkü bu resmi devlet ideolojileri Türk toplumunda büyük etki yapmaktadır.

Bu açıdan Türkiyeli devrimciler hala Kürt ulus gerçeğini kendi halkına kabul ettirme çabası içindedir. Kaldı ki Türkiye proletaryasının ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını (pratikte Kürt ulusunun ayrılıp devlet kurmasını) tanıyacak düzeyde, Marksist-Leninist bilinç öğretisine erişmesi daha da büyük çaba gerektirir. Türkiye solundaki siyasal yoğunlukların birleşmesi yolundaki aşılması gereken engellerden biri, Kürdistan meselesine farklı bakış sorunudur.

Sömürgeci bir ülke burjuvazisinin sömürgeleştirdi-

ği ulusların ulusgerçeğini inkâr ettiği ve bu yolda kendi toplumunda bunun propagandasını yaptığı ender rastlanır bir durumdur. Türkiye solunun Kürt ulusal sorununa doğru bir yaklaşımla yaklaşmaması, kendi burjuvazisinin bu çabasına katkıda bulunmuştur. Ve bizi zatihi Türkiye halklarının toplumsal boyunduruk altına alınmasının dolaylı sorumluluğu altındadır. Sömürgeci ülkenin toplumsal devriminin, sömürge ülkenin ulusal devrimini kucaklayamadığı zaman, sömürge ülkenin ulusal devrimi pratikte kendiliğinden bağımsız örgütlenmeyi gündeme getirecektir.

Bugün Kürdistan'da bağımsız örgütlenmenin şartları vardır. Bu verili bir durum olup, Kürdistan'ın parçalanmış bir ülke olması ve Kürdistan'daki farklı çelişkilerin çözümünü hedefleyen farklı bir devrimin ancak Kürdistan'da bağımsız bir örgütlenmeyle olabileceği gerçeğinden kaynaklanmaktadır.

Türkiye proletaryası ile Kürt ulusunun sadece düşmanları ortaktır. Kürt ulusunun çelişkisi sadece sömürgeciliktir. Ve ulusal devrim gündemdedir. Devrimin gelişme süreçleri farklı, ittifaklar perspektifi daha geniştir. Sömürgeciliğe, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı, tüm ulusal güçlerin birliği (ittifakı) politikası esastır. Kürdistan devriminin asgari programları bu noktada çakışmıyor. Türk ulusu ile Kürt ulusu arasındaki tarihten gelme fiili eşitsizliğin yok edilmesi, aynı program ve devrim süreçleri ile bugün somut kuşullarda mümkün değildir.

Kürdistan'da devrim, halihazırda sınıfların mevzilenmesi ile Türkiye'deki sınıfların hazır durumdaki

devrim durumundaki mevzilenmesi aynı değildir. Olmayacaktır da. İlerde bağımsız örgütlenmenin objektif bir koşulu olarak ele alacağımız Kürdistan'ın bölünmüş bir sömürge olması ve Kürt ulusunun parçalanmış bir ulus olması, Kürdistan'da çok yönlü ititaklar politikasını gündemleştirmiştir.

Sorunun ayırddedici ve orijinal yanı, Kürdistan'ın sadece Türkiye parçasından ibaret olmadığıdır.

Türkiye solunun Kürt ulusal sorununa bakış açısı pragmatik ilişkilere dayandığından, mantıksal türevlerle birliğin şartlarını saymakta ve koyu bir enternasyonalizmden dem vurmaktadır. Bunu yapacağına Kuzey Kürdistan'da Cumhuriyet döneminde baş gösteren milli direnme hareketlerini araştırırsın. Bu milli direnme hareketlerinin bastırılmasının Kürdistan'da neden olduğu, öznel durumun neler olduğunu kavrasın.

Türk toplumunun Cumhuriyetten günümüze; ekonomik, siyasi, kültürel gelişimine karşı, Kürdistan'da Kürt toplumunun daha da geriye, yani ekonomik, siyasi, kültürel ve diğer alanlarda gelişmesi sürekli engellenmiştir. Kürdistan'ın ulusal üretim ilişkilerinin gelişimi bastırılmış, ulusal ve sınıfsal bilinçlenmesi engellenmiştir. Tüm ulusal direnme noktaları yok edilmiştir. Bu süreç iki ulus arasındaki tarihten gelme eşitsizliği daha da derinleştirmiştir. Kürt ulusu bugün bu gerçeği açık bir biçimde fark etmiştir. Kürt ulusu, Kürdistanlı devrimcilerin önderlik çabasıyla, bu şartları en kısa zamanda ters yüz etmenin gayreti içindedir. Bu konuda en büyük desteği metropol devrimcilerinden beklerken ne gariptir ki, metropol devrimcileri Kürdistan'daki devrimci po-

tansiyeli, Türkiye'deki toplumsal devrimin yedeğine almadan başka birşey düşünmüyor. Ortak örgütlenmenin zoraki şartlarını oluşturmak için teorik formüllerini sıralamadan başka gayretleri yoktur. En büyük kanıtları, Sovyet Ekim Devrimi'nde ulusal sorunun çözümündeki deneyimdir.

Kendileri de iyi biliyorlar ki, Sovyet Ekim Devrimi merkezden ezilen sömürge halkların yaşadığı çevre ülkelere yayılmıştır. Hatta RSDİP'nin Bolşevik militanları bizattih ezilen ve sömürge halkların ulusal ve sınıfsal kurtuluşlarına yardım etmiştir. Devrimin merkezi Beyaz Rusya'da, proletarya, objektif ve subjektif şartları bakımından kendi ülkesine sosyalist devrimi ve çevre halkların da ulusal-toplumsal devrimini kucaklayacak güçteydi. Zaten Çarlık Rusyası'nın boyunduruk altına aldığı halkların kendi öz bağımsız örgütlenmeleri ile Çarlığa ve emperyalizme karşı Rus proletaryasının örgütsel desteği olmadan kurtuluşu da zordu. Sovyet Ekim Devrimi'nin ulusal sorunu çözme deneyi Türkiye şartlarına uygun mudur? Yani Türkiye'de toplumsal devrim, Kürdistan ulusal devrimine karşı merkezi görevlerini yerine getirebilme şartlarına sahip midir? Marksistler farklı durumlarda, farklı koşullardaki süreçleri birbiriyle aynılaştıramazlar.

Sovyet Ekim Devrimi'nin aksine, Kürdistan'da devrimci hareket Türkiye'deki devrimci harekete göre çevre değil, kendi içinde teorik ve pratik alanda kendisi için merkezdir. Kürdistan'daki Marksist-Leninist hareketin stratejik ve taktik saldırıları, Türkiye hakim sınıflarını ve emperyalizmi zayıflatarak, Türkiye'de

toplumsal devrimi daha da hızlandıracak ve güçlendirecektir.

Portekiz'de faşist diktatörlüğün yıkılışını hazırlayan şartlar içinde, tek başına olmasa bile, Portekiz'de faşizmi yıkan etkenlerin içinde en önemlilerinden biri de Portekiz sömürgelerindeki sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı verilen sömürgeci devrimler olmuştur. Türkiye'de olduğu gibi Portekiz'de de sol, sol adına sömürge ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketlerini kendine bağlama çabasında idi.

Bir ülkenin devrimi, o ülkede devrimin şartlarını hazırlayan etkenlerin bir sonucudur. Ve o ülkenin tarihi, ekonomik, siyasi vb. şartları, o ülke devriminin gelişme süreçleri ve biçimi üzerinde doğrudan etkili olup, devrime yön veren, onu diğer ülkelerin devriminden biçimsel alanda ayırdeden şartlardır.

Sömürge bir ülke olmanın ayırdedici koşulları, Kürdistan devrimini bağımsız örgütlenme temelinde gündeme getirmiştir. Ne kadar ayırdedici koşullardan doğarsa doğsun, Kürdistan devrimi, özde enternasyonalist, biçimde ulusaldır. Bu gerçeği sosyal-şoven karakterli hareketler görmemezlikten gelerek, bağımsız örgütlenmenin, Kürdistan devriminin enternasyonalist özünü yok ettiği ispatı içindedirler.

Unutulmamalıdır ki, her devrim biçimi her toplumda var olan çelişkilerin içsel ve dışsal bağlılıkları içinde şiddet temelinde çözüme biçimidir. İki ülke devriminin birlikte yürütülmesi var olan çelişkileri çok boyutluluk içinde çözebilecek stratejik ve taktik planda güçlü bir merkezi devrimle mümkündür (Sovyetlerde

olduğu gibi). Bu, özde yine de farklı çelişkilerin, farklı devrimci yöntemlerle çözümünü zorlu kılacaktır.

Türkiye toplumunun çelişkilerini çözecek olan toplumsal devrim sömürge Kürt toplumunun çelişkilerini çözecek güçte merkezi bir devrimin subjektif şartlarına sahip olmadığı için, sömürge Kürt toplumunun çelişkilerini çözebilecek olan ulusal devrim, kendi içinde sözkonusu toplumun çelişkilerini farklı bir biçimde çözmekle bağımsız örgütlenmeyi gündemleştirmiştir. Kürdistan milli demokratik devriminin bu konumu, Kürdistan'ın sömürge olma ayırdedici koşullarından dolayıdır. Bu koşullar kısaca:

a) Kürdistan sömürge bir ülkedir.

b) İki ülke arasında tarihten gelme fiili eşitsizlikler vardır.

c) Kürt ulusunun çelişkileri farklıdır. Bu çelişkiler farklı nitelik ve yöntemlerle çözümlenir.

d) İki ülke arasındaki devrim aşamaları farklıdır.

e) Sömürgecilik, Kürdistan'da devrimin ertelenmez objektif ve bağımsız örgütlenmenin subjektif şartlarını yaratmada önemli bir etken olmuştur.

f) Türkiye solunun Kürdistan'daki proletaryanın, Türkiye proletaryasından bağımsız olarak örgütlenmesi gibi bir olguyu görmemesi ve bu olguya şiddetle karşı çıkması, iki ulusun proletaryası arasında var olan güvensizliği körüklemekte ve proletaryanın sınıf dayanışmasını zedelemektedir.

Bağımsız Örgütlenmeye Kürdistan'ın Parçalanmışlık Sorununun Etkisi

Kürdistan, dört parçaya bölünmüş uluslararası bir sömürgeci. Türkiye-İran-İrak ve Suriye sömürgeci burjuvazilerinin ekonomik, siyasi, ve askeri, işgali altındadır. Kürt ulusu parçalanmış bir ulustur.

Kürdistan Orta-Doğu'nun en stratejik, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarından dolayı bölge sömürgeci güçleri ve emperyalizmin üzerinde titrediği bir ülkedir.

Kürdistan tarihi işgal, istila, ilhak ve bunlara karşı koymanın tarihidir. Günümüze kadar Kürdistan tarihinde, sosyal, ekonomik, ve siyasi, hayatına yön veren dış dinamikler olmuştur.

19. y.y. sonlarında sömürgecilik koşullarında ulus olma niteliğini kazanan Kürdistan halkı, 1923'lerde Lozan antlaşmasıyla bir kere daha bölündü. Bu kez dört parçaya bölünüyordu.

Parçalanmış bir ulus olduğundan dolayı Kürdistan sorunu, Orta-Doğu devrim sorunudur. Her parçanın kurtuluşu diğer parçaların kurtuluşu ile tamamlanacaktır. Kürdistan'ın parçalanmışlığı bağımsız örgütlenmenin objektif koşullarından biridir. Bağımsız örgütlenme koşullarının varolduğu parçalarda, Kürdistan ulusal güçleri, kendi bağımsız örgütlenmelerini yaratacaktır. Uzun süreli stratejik hedefe varmak için her parça, kendisini sömürgeleştiren ülkenin hakim sınıflarına ve onların yerli işbirlikçilerine ve emperyalizme karşı mücadele verirken, hakim ülkenin proletaryası ile de ittifaklara girer (girmelidir).

Kürdistan, verilecek mücadele karşısında birleşmiş

bölge gericiliğini görecektir. Çünkü Orta-Doğu gericiliğini yaratan ve geliştiren en önemli olgularından biri Kürdistan'ın sömürge olmasıdır. Orta-Doğu halklarının anti-emperyalist cephesinin en kararlı savaşı Kürdistan'da verilecektir. Çünkü gericiliğin en katmerleşmiş olduğu alan Kürdistan'dır. Bugün bile dünya halklarının emperyalizme, sömürgeciliğe ve siyonizme karşı verilen mücadelenin en başta gelen fırtına merkezlerinden biri Orta-Doğu'dur. Ancak, bu mücadele hala Orta-Doğu çapında tayin edici boyutlara ulaşmamıştır. Kürdistan'daki devrimci mücadele, Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülkelerin devrimci mücadelesi üzerine, etkili olacaktır. Türkiye Kürdistanı'nda yükselen mücadele, bu ülkedeki toplumsal devrimi hızlandıracaktır.

İran Kürdistanı'ndaki mücadele, İran'daki faşist diktatörlüğün yıkılışında önemli rol oynamıştır. Ve İran'daki toplumsal mücadelenin gelişimine katkıda bulunmuştur.

Kürdistan'ın parçalarındaki devrimci potansiyel diğer parçaları da doğrudan etkilemektedir. 1961'den bu yana Irak Kürdistanı'ndaki silahlı mücadele Türkiye Kürdistanı'nı çok yakından etkilemiştir. Kuzey Kürdistan halkı ekonomik, siyasi, ve askeri yardımlarla ve de zaman zaman fiili desteği ile Irak Kürdistanı'ndaki mücadeleyi doğrudan desteklemiştir. Öyle ki 1975 yenilgisini kendi yenilgisi kabul etmiş, Irak Kürdistan halkının acılarını içinde duymuştur. Irak Kürdistan halkının bu son gelişmeler sonucu elde ettiği ulusal demokratik kazanımları kendi kazanımları bilmıştır. Aynı ayrı parçalarda verilen mücadeleler daima diğer parçalardan

destek görmüştür. Diğer parçalardaki başarılar Kuzey Kürdistan mücadelesini ilerletmiştir. Başarısızlıkları ise mücadeleyi olumsuz yönde etkilemiştir. Kuzey Kürdistan halkının Kürdistan'ın diğer parçalarındaki devrimci güçlerle birlikte olma istemi, Türkiye devrimci hareketi ile birlikte olma isteminden daha çok pratikte kendini göstermiştir. Bu Kürdistan'ın bölünmüş bir ülke ve Kürt ulusunun parçalanmış bir ulus olmasından kaynaklanıyor. Bölünmüş ülke ve ulusların kendi bütünlüğüne kavuşması gerekir.

Kuzey-Güney Vietnam, Kuzey-Güney Kore, Kuzey-Güney Yemen'deki partiler, devrimci hareketler, ülkenin birleştirilmesini birer ilke olarak programlaştırmışlardır. Kürdistan'da dört parçanın birleştirilmesi stratejik bir hedeftir.

Bağımsız örgütlenmeyi zorunlu kılan bir neden de budur. Kürt ulusal sorunu, Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülkelerin hakim ulus devrimcileri için ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ilkesi olarak dayatırken, bizzat Kürdistanlı için elde edilmesi uğruna mücadele edilen bir görevdir. Bu nedenle tüm parçalar için bu istem yapılmalıdır.

Burada şu soruyu tekrarlamak gerekir. Dört parçaya bölünmüş bir ulusun, bir veya iki parçası için ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkının sağlanmış olması bu ilkenin tamamen uygulanmadığını getirir mi? Elbette hayır. Peki sorunu "Misak-i Milli" sınırlarına hapis edenlere ne demeli? Sürekli olarak parça-bütün mantığını yürütenlere sormak gerekmez mi? Bugün Kuzey Kürdistan'ın Türkiye ile değil, diğer

parçalarla olan parça-bütün ilişkisi ağır basmıyor mu? Sorunun doğru kavranılması, Kürdistan'ın diğer parçalarıyla birlikte ele alınmasını gerektirir.

Burada iki yönüyle parça-bütün söz konusudur.

a) Kürdistan parçaları, Kürt ulusunun dört parçası arasında parça-bütün ilişkileri.

b) Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun dört parçasıyla dört sömürgeci ülkenin toplumsal devrim güçleri arasındaki parça-bütün ilişkileridir.

Sorunun var olan boyutları gözardı edilerek doğru kavranılması düşünülemez. Çünkü bizce sorunun en önemli ayırddedici yanı, kendi içinde özellikleri olan bir sorun olmasıdır. Bir ulusu parçalanmaktan mı kurtaracaksınız? Veya dört parçaya bölünmüşlüğünü ebedileştirecek misiniz?

Kürt ulusunun birliği, Kürdistan parçalarının birliğinden geçer. O halde Kürdistan'ın her parçasının sömürgeci ülkenin zoraki çizilmiş sınırları içinde kalmasını önermek, parçalanmışlığını onaylamak olacaktır. Bağımsız örgütlenmeyi mutlaklaştırmadığımızı, bugünkü verili durumdan dolayı bağımsız örgütlenmeyi savunduğumuzu, şayet bu verili koşulların tersine dönmesi halinde ise birlikte örgütlenme şartlarının varolabileceğini ifade etmiştik.

Evet Kürt ulusal sorunu çok karışık ve çok yönlü bir sorundur. Sorun kendini Kürdistan devriminin ittifaklarında da gösterir. Kürdistan devriminin ittifaklarını üç boyut içinde ele almak gerekir.

a) Kürdistan parçalarındaki ulusal kurtuluşçu güçler. Kuzey Kürdistan ulusal güçleri, Türkiye ve

sosyal devrim güçleri, parçaları sömürgeleştiren ülkelerin proletaryası ile olan enternasyonal anlamdaki ittifaklar (bu ittifakların perspektifi dünya proletaryası ile olan enternasyonalist dayanışma ile çakışır)

b) Kürdistan'ın dört parçası arasındaki Kürt ulusunun ulusal bütünlüğü düzeyindeki ittifaklar. Bu ittifakın biçimi cephe olabilir. Siyasi örgütsel alanda merkezileşmeye doğru olabilir. (Bugün için cephe biçimi).

c) Kürdistan toplumunun çeşitli sınıf ve tabakaları arasındaki ittifaklar (ulusal birleşik cephe), her parçanın sosyal, siyasal yapısına bağlıdır.

Kürdistan'ın dört parçaya bölünmüşlüğünü ne kadar sömürgeci militarist işgalci güçler tarafından denetim altına alınır alınmaz, birleşme yönündeki istem ve dinamikleri yok edememiştir. Her dört parçada da devrimci dinamikler birleşme yönünde çok güçlüdür. Kürdistan devriminin stratejik hedeflerine ve bu devrimci dinamikler, sömürgeci ülkelerin devrimi için en büyük devrimci dış dinamiksel güçlerdir. Yeter ki bu devrimci dinamikler bu ülkelerin devrimci güçleri ile çakışsın (ittifaka girsin).

Bağımsız örgütlenme konusundaki görüşlerimizi özetleyecek olursak;

Bağımsız örgütlenme verili bir durumdan kaynaklanmaktadır. Bu verili durumu yaratan şartlar, objektif şartların başında parçalanmışlık, sömürge olma olgusu gelmektedir. Güven ve güvensizlik meselesi ve diğer sübjektif şartların yanında bağımsız örgütlenmeyi maddelemek kolaydır. Ancak, bağımsız örgütlenme,

onu zorunlu kılan koşullar bütününden dolayı gündeme gelmiştir. Bu koşullardan birini tayin edici olarak görmek gerekirse, o zaman diğer koşulların var olmasıyla birlikte Kürdistan'daki devrimci durum, yani Kürdistan'da Türkiye'ye göre devrimci durumun objektif ve sübjektif koşullarıyla istisnai önemde olduğu ve bunun tayin edici olduğu görülecektir. Diğer koşulların her biri tek başına bağımsız örgütlenmenin salt koşulu olamaz.

Bu verili durumda bağımsız örgütlenme bir zorunluluktur. Aynı zamanda bu proletaryanın sınıf çıkarını en önde tutan enternasyonalist bir çözümdür. Bu çözümü reddetmek, bugünkü şartlarda ezen ve ezilen ulus burjuvazisine ödün vermek ve aynı zamanda proletarya enternasyonalizmine ihanet etmekten başka birşey değildir.

**Kürdistan'ın dört parçasını içeren
merkezi bir parti mi?**

Yoksa her parçanın bağımsız partisi mi?

Türkiye'de bağımsız mı, ortak mı örgütlenmek gerektiği konusu tartışılırken, Kürdistan'da da tüm guruplar hemen hemen tartışmasız bağımsız örgütlenmeyi kabul etmektedir. Ancak Türkiye'den, Kürdistan'ın dört parçasını içeren merkezi bir örgütlenme mi, yoksa Kürdistan'ın her parçasının bağımsız örgütlenmesi mi? İşte bu sorun tartışmaların odak noktasını oluşturmaktadır.

Kürdistan'ın dört parçasını içeren tek ve merkezi bir örgütün gerekli olduğunu savunanların kanıtı nedir? Hangi maddi temelde yaklaşım gösteriyorlar? Gerçekten savunulduğu gibi, merkezi ve tek bir örgüt Kürdistan şartlarına uygun mudur? Yoksa her parçanın kendi başına örgütlenmesi bugünkü şartlarda daha mı uygundur?

Kürdistan somutunda konuya kısaca açıklık getirmeye çalışalım.

Dört parçayı içeren merkezi ve tek bir partiyi savunan gurupların elle tutulur ciddi bir kanıtları yoktur. Döküman haline getirilmiş araştırmaları da bulunmayan bu tezin savunucuları, Kürdistan'da merkezi bir parti için genel hatlarıyla şunları öne sürmektedirler.

Kürdistan, suni olarak çizilmiş sınırlarla parçalanmış bir tek ülkedir. Bir tek ülke olan Kürdistan'da bir tek Kürt ulusu yaşamaktadır. Ve tüm parçalarda siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan pek farklılık yoktur. Özetle, suni olarak bölünmüş bulunan Kürdistan ülkesinde yaşayan Kürt ulusu, ancak merkezi ve tek bir parti (proleter) ile ulusal kurtuşunu tamamlayabilir.

Kürdistan'ın suni sınırlarla parçalanmış bir sömürge ve Kürt ulusunun da tek bir ulus olduğu tamamen doğru olup tartışma götürmez bir olgudur. Ancak bu tespitin varlığı, Kürdistan'da parçalar arasında tek bir parti, yani merkezi örgütlenmeyi getirebilir mi? Diğer bir açıdan parçalanmış bir sömürge ve ulusun gerçekten parçaları arasında bir fark

yok mudur? Bu farkın yokluğu, her Kürdistan parçasının onu sömürgeleştiren sömürgeci ülkenin gelişiminden daha geri olması ile izah edilebilir mi?

Sorun nedir?

Düz bir mantıkla Kürdistan'daki örgütlenmeye çözüm getirebilir miyiz? Hiçbir tahlil yapmadan, parçalararası farkları gözönünde bulundurmadan ve parçalardaki hareketlerin gelişim oranlarını dikkate almadan nasıl neticeye gidebiliriz?

Kanımızca öne sürülen tezlerin hiç te tutarlı yanı yoktur. Çünkü somut olgular arka plana itilmiştir. Hissi ve milliyetçi duyguların egemen olduğu bu tespitler, bizce Kürdistan somutu ile çelişen belirlemelerdir.

Kürdistan'ın yakın tarihinden (1923'lerden) itibaren gelişmelere baktığımızda, kısaca göreceğimiz şudur:

1. emperyalist paylaşım savaşı sonrasında, Lozan'daki (1923) antlaşması emperyalist ve sömürgeciler arasında bir antlaşma oldu. Bu antlaşma aynı zamanda, Kürdistan'da var olan sömürge yapının da devamını öngörüyordu. Bu antlaşma, aynı zamanda Kürdistan'ı dört parçaya bölüyordu. Neticede, Fransız, İngiliz emperyalistleri ile Türk ve İran sömürgecileri Kürdistan'a egemen oldular.

İran ve Türkiye, emperyalistlerle ilişkilerini daha da geliştirerek ellerinde tuttıkları parçaları sömürge konumunda tutmayı başardılar. İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin denetiminden kurtulmaya çalışan Kürt ve Arap halkları, ortak direnişleri sonucunda,

emperyalistlerin fiili işgaline son verdiler. Ancak emperyalistlerin işgaline son verildikten sonra, Arap burjuvazisi, emperyalistlerle anlaşarak, Kürdistan'ı kendi egemenliğine almaya muvaffak oldu.

Gerek Türkiye ve İran'da, gerekse hem Fransız-İngiliz emperyalistleri döneminde ve hem de emperyalist işgalden sonraki Arap burjuva iktidarlarına karşı çeşitli zaman aralıklarıyla, Kürdistan'ın bilinen direnişleri peşpeşe geldi.

Türkiye'de 1938 ve İran'da 1946 yıllarında kesilen direnişler, Irak'da halen devam etmektedir. Faşist Şah'ın gitmesi ve yeni Humeyni diktatörlüğünün Kürdistan'a saldırmasıyla, İran Kürdistanı'nda silahlı direniş yeniden alevlenmiş bulunmaktadır.

Görüldüğü gibi:

Farklı yapıdaki sömürgeci güçlerin denetiminde bulunan Kürdistan'da farklı zamanlarda direnişler görülmüştür. Farklı zamanlardaki direnişlerin toplum üzerindeki ideolojik ve politik etkisi ile sömürgeciliğin ülke ve ulus üzerindeki tahribi farklı bir rota izleyerek yol almıştır. Ayrıca farklı sömürgeci güçlerin Kürdistan'daki varlığı, Kürdistan parçalarının sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yapılarında kendilerini ezen farklı sömürgeci ülkelerin istemlerine göre şekillenerek boy vermiştir. Bu durum neyi göstermiştir? Her parçayı zorunlu olarak farklı süreçlere zorlamıştır. Bu farklı süreçler ise her parçadaki halkımızın gelişmesinde etkili bir faktör olmuştur.

Bu farklı süreçlerle birlikte, bunlardan ayrı olarak sömürgeciler tarafından parçalar arası iktisadi ilişkiler

yok edilmiş, çok sınırlı ilişkiler ise, yüzlerce kişinin ölümü ile gerçekleşebilmektedir.

Şimdi şu soruyu soruyoruz:

Değişik emperyalist güçlere bağımlı bulunan ve her biri ayrı bir süreci yaşayan dört sömürgeci gücün Kürdistan üzerinde yarattıkları etki ve Kürdistan parçaları arasındaki gelişmeler aynı düzeyde midir? Dört sömürgeci gücün değişik baskı yöntemlerine karşı direnişlerinin her parçada yarattığı tahrik ve geliştirdiği politik bilinç aynı mıdır? Elbette ki hayır.

O halde farklı süreçlerin yaşandığı Kürdistan parçaları arasında ideolojik ve politik birliği sağlamak, bugün için nasıl gerçekleşecektir.

Söz gelimi, İran ve Irak Kürdistanı'nda silahlı mücadele varken, Türkiye ve Suriye parçaları daha bu işin başlangıç dönemini bile yaşamamaktadırlar. Ayrıca İran ve Irak Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri otonomiye savunurken, Suriye'dekiler ulusal kültürel özerkliğin şartlarına uygun düştüğünü ileri sürmektedirler. (Suriye Kürt Demokratik Partisi illegal bir parti olduğu halde Kürdistan kelimesini kullanamamaktadır.) Türkiye Kürdistanı ise, ne otonomiye ve ne de kültürel özerkliği kabul etmekte, bağımsızlığa yönelik bir mücadelede ısrar etmektedir.

Dikkat edilirse hem sosyal, askeri, ekonomik, hem de ideolojik ve politik yönde farklı süreçleri yaşayan parçalarda ideolojik birliği sağlamak iyi niyetlerle çözümlenecek bir sorun değildir. Sonra birşeyi istemekle onu pratikte gerçekleştirmek ayrı şeylerdir.

Biz örgütlenmeyle ilgili görüşlerimizi öne sürer-

ken, herşeyden önce somut şeylerin belirleyici olduğunu belirttik. Kürdistan'ın somut şartlarını incelediğimizde, merkezi bir parti için koşulların var olmadığını göreceğiz.

Arap burjuvazisinin işgalindeki Kürdistan'ın Suriye parçasında yaşayan halkımız, bugün için Suriye vatandaşı sayılmamaktadır. Suriye işgalinde bulunan halkımız tüm haklarından yoksun bırakılmıştır. Öyle ki, Suriye sınırı boyunca uzanan ve halkımıza ait olan topraklar elinden alınarak Suriye'nin güneyinden getirilen Araplara dağıtılmıştır. Kürtleri Şam'ın güneyine süren sömürgeci Arap burjuvazisi, bu girişimleriyle Kürt ulusunun birliğini bozmayı amaçlamaktadır.

Kürtlerin hiçbir hakka sahip olmadığı Suriye'de mülk edinme ve ticaret Kürtler için yasaklanmıştır. Hatta beraberinde bir çuval buğdayın bulunduğu herhangi bir Kürt, kaçakçılık suçuyla yargılanmaktadır.

Görüldüğü gibi vatandaş bile kabul edilmeyen ve güneye göçe zorlanan Suriye parçası ile diğer parçalar arasındaki fark kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Suriye Kürdistanı'nda mülkiyet hakkı olmadığı için, sosyal-ekonomik yapısı ile de diğer parçalardan farklıdır.

Irak'da durum daha değişiktir.

Irak Kürdistanı bilinen 1975 yenilgisinden sonra sömürgeci Baas tarafından oldukça tahrip edildi. Yıkılmadık yeri kalmayan Kürdistan'ın Türkiye sınırındaki (sınırdan 20-30 km. içlere kadardır) köyler

tümüyle boşaltılıp, yakılıp yıkılmıştır. Tüm ormanlar yok edilmiştir. Boşaltılan köylerdeki halkımız güneye sürülmüştür. Bugün 5.00000 civarında Kürdistanlı'nın Irak'ın güney çöllerine sürülmüş bulunduğunu bilmeyen yok. Irak Kürdistanı'ndaki bu tablo hiçbir parçada yoktur. Hergün onlarca Kürdistanlı'nın katledildiği Irak'ta, üç yılı aşkın bir süredir yurtsever bir silahlı direniş hareketi de başlamış bulunmaktadır.

Irak Kürdistanı'ndaki bu tablodan da anlaşıldığı kadarıyla diğer parçalarla sosyal, siyasal, ekonomik, ideolojik ve politik yönde oldukça farklı bir yapı vardır. Irak Kürdistanı'ndaki kurtuluş göçleri, Suriye'den farklı olarak, otonomi tezini savunmaktadırlar.

İran Kürdistanı'na gelince:

Bu parçadaki halkımızın içinde bulunduğu şartlar daha değişiktir. Söz konusu değişik şartlar nelerdir? Uzun dönem Şah faşizminin egemenliği altında kalan Kürdistan, İran'daki diğer tüm ulus ve azınlıklarla birlikte alabildiğince baskı altında tutuldu. Bu eziklik ve faşizmin baskısı, ideolojik ve politik geriliği de beraberinde getirdi. Bugün Şah'ın gitmesiyle başlayan yeni ortam için, Şah'ı aratmayacak şekilde Kürdistan'da jenosite varan baskıları yaratmıştır. Humeyni'nin yeni diktatörlüğü, bu kadar geri kalmış Kürdistan'ı bir kan deryası haline getirmiştir.

Humeyni'nin bu soykırıma varan barbarlığına karşı başlatılan silahlı direniş hareketi, bugün için bağımsızlığa yönelik değildir. İran Kürdistan kurtuluş güçleri, Irak'takiler gibi otonomiyi savunmaktadırlar.

İran Kürdistanı'ndaki gerilik — özellikle siyasal,

sosyal — diğer parçalara kıyasla farklıdır. Şimdi İran, Irak ve Suriye'deki bu objektif koşulların Türkiye Kürdistanı ile aynı düzeyde olduğunu nasıl söyleyebiliriz? Her parçanın farklı yapısı, kendisine düşen farklı koşulları da taşıyacağı kuşkusuzdur. Türkiye parçasını incelediğimizde, bu farkı daha da iyi anlamış olacağız.

Türkiye, İran-Irak ve Suriye'den farklı olarak bir parlamenter düzene sahiptir. Türkiye Kürdistanı ise, 1938 Dersim yenilgisinden itibaren daha sessiz bir yaşam içine girmiştir. Yani İran ve Irak'taki silahlı direniş, Türkiye Kürdistanı'nda henüz yoktur. Türkiye Kürdistanı, Irak-İran ve Suriye'den farklı olarak daha fazla asilimilasyona maruz kalmıştır. Türkiye Kürdistanı'ndaki politik bilinç (Marksist bilimin kavranılması) diğer hiçbir parçada bugünkü şartlarda yoktur. Yani sosyalist bilincin kitleler tarafından kavranılması, Kürdistan parçaları açısından, Kuzey Kürdistan en gelişkin olanıdır. Tüm bu farkların yanında Türkiye Kürdistan kurtuluş güçleri, Türkiye Kürdistanı için bağımsızlık talep ettiği gibi, diğer parçaları için de bağımsızlığı savunmaktadır. (Suriye tartışma konusudur.)

Ayrıca her dört parçanın kurtuluş güçleri, bağlı buldukları ezen ulus proletaryasıyla farklı bir şekilde (her parçanın objektif şartları gereği) ilişkilere gireceği de bir gerçektir. Bu ilişkiler neticesi herhangi bir parçanın ezen ulus proletaryası ile (Sovyet Azerbeycanı ilginç bir örnektir. Zira Azerbeycan'ın bir parçası da İran sömürgecilerinin işgalindedir) bir federasyonda yer alabileceği de unutulmamalıdır. (Sovyetler Birli-

ği'nde olduğu gibi.)

Görüldüğü gibi, hangi taraftan bakılırsa bakılsın, tutarsız olan, hiçbir maddi temele dayanmayan ve Kürdistan'ın objektif şartlarıyla çelişen bu tez (merkezi örgütlenme tezi), Marksistlerin savunacağı bir tez değil, burjuva milliyetçi bir anlayışın somut ifadesidir.

Kürdistan'ın objektif şartlarıyla çelişen merkezi örgütlenmeyi reddettiğimize göre, geriye ne kalıyor? Her parçanın bağımsız proleter örgütü!

Kürdistan'ın dört parçasını içeren merkezi bir örgütün, Kürdistan'ın bugünkü objektif şartlarıyla çeliştiğini, burjuva milliyetçi bir anlayışa hizmet ettiğini ve Marksistlerin savunamayacağı bir tez olduğunu kısaca belirttik. Bu belirlemelerimiz ışığında her parçanın bağımsız proleter örgütünün ancak somutla bağdaşabileceğini söyleyebilir ve savunabiliriz. Ancak oluşacak bağımsız örgütler birbirleriyle hiç mi hiç ilişki içinde olmayacaklardır? Ya da bağımsız örgütler bazı ortak kararlar veya ittifaklar çerçevesinde hiç mi yanyana gelmeyeceklerdir?

Elbette ki parçalar arası ilişkiler her alanda sürdürülecektir. Örgütler arası diyalogları hiçbir zaman kesilmeyecektir. Ancak kurulacak olan ilişkiler ve sürdürülecek olan diyaloglar ilkeli, kardeşçe ve iç işlerine karışmama temelinde gelişecektir. Bu ilişkiler de kuşkusuz ilişki kurulacak örgütlerin ülke ve dünyadaki genel sosyalist hareketin çıkarları doğrultusunda sürdürülecektir.

Bizim diğer parçalardaki örgütlerle ilişkilere girmemiz, söz konusu örgütlerdeki temel çizgileriyle

belirlenebilecektir. Bizim ne olursa olsun, ya da ne savunursa savunsun şeklinde belirsiz formülasyonlar öne süren Kürt örgütleriyle ilişkilerimiz elbette olmayacaktır. Aynı şekilde herhangi bir parçadaki hareketin de, ne olursa olsun destekleneceği şeklindeki görüşler de tarafımızdan reddedilmektedir. Ve bizce bu anlayış, kaba bir milliyetçilikten başka birşey değildir.

O halde, ilişki kuracağımız örgütler ve destekleyeceğimiz hareketler ne tür örgütler ve hareketler olacaktır?

Diğer parçalarda kurtuluş mücadelesine atılmış örgütlerin emperyalizme, sömürgeciliğe, gerek ülke içindeki ve gerekse de bölge gericiğine karşı olması gerekir. Aynı şekilde, eğer bu örgütler proleter bir örgüt değilse, proletaryanın örgütlenmesine de engel teşkil etmemesi gerekir.

Kuşkusuz biz proleter olmayan bir örgütle ilişkilerimizi sürdürdüğümüzde bile, eğer ilişki kurduğumuz örgüt içinde proleter örgütlenmeyi hedef alan bir muhalefet söz konusu ise, ilişkilerimiz elbette ki bu muhalefetle olacaktır. Ve gücümüz oranında onların egemen olması, ülke çapında tüm gerici örgütlerin yıkılmasına yönelik eylemlerinde onlara yardımcı olacaktır.

Örgütler arası ilişkilerde aradığımız şartlar, parçalardaki herhangi bir kurtuluş hareketinde de aynen geçerlidir.

Kürdistan'ın herhangi bir parçasında anti-sömürgeci ulusal kurtuluş hareketi söz konusu ise, bu hareket herşeyden önce emperyalizmi, sömürgeciliği ve ülke ve

de bölge gericiliğini hedeflemelidir. Bu hareket, aynı zamanda proletaryanın ideolojik-politik ve örgütsel önderliğinin ülke çapında egemen olmasına da engel teşkil etmemelidir.

Yine Kürdistan'ın herhangi bir parçasındaki hareket, birden fazla örgüt tarafından yürütülüyorsa, elbetteki biz, varsa proleter örgütün önderliğindeki hareketi destekleyeceğiz. Ya da proleter bir örgüt olmadığı halde var olan örgütler ve hareketler arasındaki tercihimiz, yine dünya genelinde ve ülke üzerindeki sosyalist çıkarları temsil eden, emperyalizmi, sömürgeciliği ve gericiliği hedefleyen örgüt ve hareketler yönünde olacaktır.

Kürdistan parçalarındaki bağımsız örgütler arası ilişkiler, her örgütün temsilci vereceği bir koordinasyon kurulu tarafından denetlenmek üzere, uluslararası alanda da sürdürülecektir. Bu kurul örgütlerin iç işlerine karışmayacak veya herhangi bir örgütün şu veya bu şekilde hareket etmesinde yön tayin edemeyecektir. Aynı zamanda, bu kurul, geçici-sürekli olacak şekilde oluşacak ve gerektiğinde fesh edilebilecektir.

Demek ki, her parça kendi somut şartlarının gereği olarak bağımsız örgütünü oluşturacak ve sıkı diyaloglarla ilişkilerini sürdürecektir.

Bu ilişkiler bir koordinasyon kurulu çerçevesinde, uluslararası planda sürdürülüp, zaman sürecinde Kürdistan ve Kürt ulusal sorununu bir bütün olarak ele alıp, uluslararası alana getirecek ve ideolojik birliğin gerçekleşmesi için de bir ön adım olacaktır.

Demek ki merkezi örgütün bugün için öne

sürülmesi, parçaların objektif şartlarını ortadan kaldıracak dış müdahaleyi içermekte ve Kürdistan meselesinde bilinmeyen bir yönde yol gösterici olmaktadır.

Örgütler arası ilişkileri bir üst düzeyde sürdürecektir olan bu koordinasyon kurulu hangi temel ilkeler ışığında oluşacaktır?

Veya koordinasyon kurulu için önerdiğimiz temel ilkeler nelerdir?

1. Emperyalizme, sömürgeciliğe, ülke ve bölge gericiliğine karşı olmak.

2. Her parçada proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliğini yaygın hale getirmek için olanak tanımak.

3. Gerek Orta-Doğu'da, gerekse dünyadaki anti-emperyalist ulusal ve sosyal kurtuluş güçlerini desteklemek ve onlarla sıkı bir dayanışmaya geçmek.

4. Dünya devrimci sürecindeki üç devrimci bileşen güçle (Sosyalist sistem, ulusal kurtuluş hareketleri ve uluslararası işçi sınıfı) diyalogu sürdürmek ve en kararlı dayanışmaya geçmek.

5. Parçalardaki ulusal hareketlere (anti-emperyalist) fiili destekte bulunmak, sorunun bir bütün olarak Kürdistan sorunu olduğunu kabul etmek.

6. Örgütler arası ilişkilerin eşit, karşılıklı dayanışma ve iç işlerine karışmama temelinde ancak var olabileceğini kavramak ve bu kurulun geçici olduğunu kabul etmek.

Kısaca belirtmeye çalıştığımız bu temel ilkeler ışığında oluşacak olan koordinasyon kurulu, Kürdistan'ın herhangi bir parçasına doğrudan müdahale

etmeden (ki bu kalıba zaten sahip olmayacaktır), bir bütün olarak Kürdistan sorununu ele alacak ve zaman sürecinde parçalar arası ideolojik birliğin oluşmasında bir ön adım olacaktır.

*Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi
(KUK-Kürdistan Uhusal Kurtuluşçuları)*

Yararlanılan Kaynaklar

1. Marks'ın 2 Kasım 1867'de Engels'e yazdığı mektup
2. 30 Kasım 1867 tarihli Marks'ın Engels'e mektubu
3. Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, s.106
4. Referans no. 3, s.108
5. Referans no. 3, s.103
6. Referans no. 3, s.97
7. Referans no. 3, s.98
8. Referans no.7
9. Lenin, *Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri*, s.131
10. Referans no.9, s.153
11. Referans no. 9, s.157
12. Referans no. 9, s.158-159-160
13. Referans no. 3, s.54
14. Referans no. 3, s.119
15. Referans no. 3, s.60

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org